

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-880

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. április 26.

e m b a r g o !

csak a szombat reggel megjelenő lapok közölhetik!

bb. 1. aczél györgy előadása

i di/tr/sr/gy/bs

1968. április 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk aczél györgynek, az mszmp központi bizottsága titkárának rövidített előadását, amely „kulturális és ideológiai életünk néhány időszerű kérdése”, címmel április 23-án hangzott el az mszmp központi bizottságának politikai akadémiáján.

x x x x

aczél györgy ismertette a magyar szocialista munkáspárt kulturális politikájának tíz év alatt érvényesített főbb elveit. ezt követően a marxizmus szabadság-értelmezésével foglalkozott, s a marxi szabadságfogalom konzekvenciáival a kulturális élet alakulásában és irányításában. jellemezte a szellemi életben zajló kétfrontos harcot, amelyet a szocialista kulturális eszmények jegyében vezet az mszmp a liberális, revizionista és szektás-dogmatikus nézetek ellen. előadása következő részében aczél györgy a békés egymás mellett élés, valamint az ideológiai harc összefüggésének néhány kérdésével foglalkozott. a többi között rámutatott arra, hogy „a békés egymás mellett élés koncepciója politikai, nem pedig általános ideológiai, világnézeti érvényű kategória. félreérthetetlenül kell újra és újra kimondani, és a gyakorlatban érvényesíteni azt az alapigazságot, hogy proletár és burzsoá ideológia között nincs, nem lehet békés egymás mellett élés; marxizmus és antimarxizmus között nincs és nem lehet békés „koegzisztencia”, ezt követően a szocialista demokrácia és a kultúra összefüggéséről és a közéletet foglalkoztató néhány vitatémáról szólt.

Aty. köv./

de

bb. 1. /aczel.... 1. folyt./ gy

a kulturában is, más területeken is fellelhetők olyan törekvések, amelyek a szocialista demokratizmusból el akarják vonni a „szocializmust”, redukálva a fogalmat egy általános - s ilyen értelemben polgári - demokratizmusra. a szocialista demokratizmus kategóriája a mi fogalmaink és gyakorlatunk szerint a következő: a szocializmust kell erősíteni a demokratizmus által, s nem a polgári demokratizmust a szocializmus ellenében. elutasítjuk azok álláspontját, akik a szocialista demokratizmust a jelenlegi körülmények között a proletárdiktatura fellazításának tekintik, illetőleg azokét, akik a proletárdiktaturát féltik a szocialista demokráciától.

a kulturális élet területén az általunk támogatott tendencia lényege: tudatosítani a művészekben, az alkotóműhelyekben a szabadság és felelősség egységét, elválaszthatatlanságát. továbbá, hogy dialektikus folyamat a közvélemény szocialista formálása és a kultúra alakítása a közvélemény által.

a kulturális életben az élénk, elvszerű marxista kritika a szocialista demokrácia elengedhetetlen feltétele, alkotó-eleme. a szocialista demokratizmusban a viták, a véleménycserék a szellemi létezés lényegéhez tartoznak. mindenekelőtt azt szeretnénk, hogy a marxisták vessék fel a kor valóban lényeges kérdéseit, a fontos kérdések körül kialakuló vitákban magas szinten foglaljanak állást, jó irányban segítsék a közvéleményt. a közvélemény ugyanis azokra figyel, akik a valóságos kérdésekről beszélnek, akik elvszerűen nyulnak hozzá a kényesnek vélt problémákhoz, akiknek szellemi rangját az adja meg, hogy alkotóan képesek megfogalmazni marxista álláspontjukat.

vitatémának tekintjük - például - Lukács György elvtárs bizonyos nézeteit. a múlt év nyarán a magyar szocialista munkáspárt Lukács Györgyöt saját kérésére visszavette tagjai sorába. pártunk közvéleménye helyeselte, hogy korunk e jelentős marxista filozófusa, a marxista esztétika nemzetközi szak tekintélye ismét elfoglalja helyét abban a pártban, amelyben az immár nyolcvannégy éves gondolkodó sok évtizedet töltött el. de ezzel együtt kifejezésre jutott a pártközvéleménynek az a kívánsága, hogy ne a személyi kultusz normáinak a jegyében értelmezzük Lukács elvtárs párttagságát, hanem a Lenini normák szerint: sajátítsuk el teoretikus tevékenységének értékeit és ha valamilyen nem értünk vele egyet, vitázzunk nézeteivel.

/folyt. köv./

de

- 2 -

bb. 1. /aczel.... 2. folyt./ gy

aczel György ezután arról beszélt, hogy Lukács György a munkásmozgalom jelenlegi szakasza és egy megelőző szakasz között, gazdasági strukturánk jelenlegi állapota s az azt megelőző struktúra között a „törést”, a „szakadást”, amely ki, s nem világítja meg kellően a folytonosságot. a személyi kultusz, a hozzá kapcsolódó torzulások és a Lenini normák helyreállításával funkcionáló mozgalom között természetesen nincs „kontinuitás”, ami a joggal elvetett módszereket illeti. arra törekszünk, hogy a mában semmiféle „folytonossága”, „folytatása”, ne legyen a törvénytelen ségeknek, az egyes személyek hozsannázásának és így tovább. de azokban az években és évtizedekben, amikor a személyi kultusz oly tragikus veszteségeket okozva érvényesült, megszületett és nagy erővel kibontakozott az új társadalmi rendszer hazánkban, a szocializmus, amelynek erőfeszítéseit milliók és milliók áldozatos és odaadó munkával támogatták, s amikor a személyi kultusz torzító hatásai elmélyültek, akkor sem szűnt meg a szocializmus, hanem e torzulások ellenére is tovább élt.

ez a folytonosság tette lenetövé, na így tetszik, a diszkontinuitást is, azaz a leszámolást a szocializmuson belül a régi hibákkal. Lukács elvtárs „az esztétikum sajátossága” című munkájában a személyi kultusz burzsoá kommentáloival vitatkozva írja, hogy „számunkra az összefüggés perspektívája a fontos és innen nézve a sztálini évtizedek objektív és szubjektív megtorpanásai végső soron nem döntöek, mivel mindezek ellenére a fő vonal mégis a szocializmus megerősödése és megszilárdulása volt”, a „nem döntő”, kifejezés itt természetesen vitágtörténelmi perspektívában értendő, s mi pozitívan értékeljük Lukácsnak ezt a gondolatát. bizonyos, hogy Lukács elvtárs hozzájárulna a hazai és külföldi közvélemény helyes orientálásához, ha az itt idézett gondolat konzekvenciáit egyeztetné a kontinuitásról és diszkontinuitásról hangoztatott álláspontjával.

mindezzel összefüggnek Lukács elvtárs megnyilatkozásai a művészet mai feladataival kapcsolatban. nem elméletének filozófiai-esztétikai alapvetésére gondolok, hiszen ez az alapvetés, a művészi realizmus elméleti alapjainak a kimunkálása, a marxista tudomány szerves része, habár azt is felvethetjük - és vitáinkban célszerű ennek tisztázása -, hogy némely esztétik szerint Lukács György realizmus szemlélete olykor túlságosan szűk.

/folyt. köv./

de

- 3 -

bb. 1. /aczel.... 3. folyt./ gy

de ezuttal arra a gyakorlati, mondhatni aktuális orientálásra utalok, amely különböző megfogalmazásokban, de azonos lényeggel jelentkezik Lukács György nyilatkozataiban. Ezek a nyilatkozatok a mai művészet egyik középponti feladatának mondják a „sztálini korról”, való következetes leszámolást. Sőt ismerünk olyan korábbi állásfoglalást is, amikor csak ezt tekintette középponti feladatnak. Mi a „sztálini kor”, s különösen a „sztálinizmus”, kifejezést nem tartjuk helyes megfogalmazásnak, hiszen ez a megfogalmazás - a „sztálini kor”, ahogy Lukács elvtárs nevezi - a szocializmus építése is, az emberiség ügyének védelme is, s ezzel feltételeznék, hogy az emberek tizmillióinak nagyszerű építőmunkája, önzetlen lelkésedése azonosul a torzulásokkal a személyi kultusszal. Lukács elvtárs azt mondja: „Lehetetlen bármely szocialista országban a mai emberről igazi regényt írni, amely ne tartalmazná a korszakkal való leszámolásnak a törekvését...”, ehhez azt tenném hozzá: lehetetlen az előző korszakról, s az akkor jelentkezett torzulásokról igazi regényt írni, szocialista regényt írni, a jelen törekvéseinek, a kor egészének, a jelen emberének és a jelen konfliktusainak - amelyek már nem érthetők meg csupán a személyi kultuszából - mély megértése nélkül. A ma ábrázolásának nélkülözhetetlen feltétele a múlt helyes és teljes megértése. A múlt realista ábrázolásának viszont nélkülözhetetlen feltétele a jelen helyes megragadása, értelmezése. Dialektikusan összefüggő feladatok ezek -, az egyoldalú kiemelés csorbitja az egész dialektikusan érvényesülő igazságát. Nem arról van tehát szó, hogy lebeszéljük a művészeket a torzulások, a múltbeli, vagy a jelenbeli hibák ábrázolásáról. Éppen ellenkezőleg: rábeszéljük őket a teljes igazság ábrázolására.

E tekintetben teljesen egyetértünk Lukács elvtársnak azáltal a jelentős gondolatával, hogy „egy korszak nagy emberi problémáinak megértése és megértetése, ez az igazi hivatása az irodalomnak, a művészetnek...”

az előadó a továbbiakban hangsúlyozta:

egész szellemi életünket, ezen belül művészi életünket, az oktatást, érzékenyen érinti és tartósan foglalkoztatja a szocialista hazafiság értelmezése körül, a nemzeti múlt-hoz való helyes, tudományos és érzelmi viszonyulásról, a nemzeti kérdés és az osztálykérdés kapcsolatának történeti megítéléséről évek óta tartó vita.

/folyt. köv./

ll

bb. 1. /aczel.... 4. folyt./ gy

érintette és érinti ez a vita a nacionalizmus problémáját éppúgy, mint a nemzeti közömbösség jelenségét. Álláspontunk világos: a magyar szocialista munkáspárt a proletár internationalizmus és a szocialista patriotizmus alapján áll. Ettől a marxi alaptól sem a nacionalizmus irányába, sem a nemzeti közömbösség irányába nem térünk el még akkor sem, ha valamiféle kétes engedmények bizonyos körök előtt népszerűbbé tenné politikánkat.

Ezután Illyés Gyula gondolatmenetének azzal a visszatérő motivumával polemizált, hogy az országot 1919-ben is, 1944-ben is kívülről taszították a fasizmusba. Hogy a kívülről ható erők rendkívül nagy szerepet játszottak, ezt a marxista történetírás nem tagadta, sőt! De mi, az osztályharc tényeit és törvényeit figyelembe véve, nyomatékosan hangsúlyozzuk azt is, hogy az Illyés említett történeti helyzetekben néppellenes, nemzetellenes szerepet vállalt és teljesített a hazai burzsoázia, a hazai birtokos réteg, s mindezeknek képviselői az ellenforradalmi apparátusokban. A külső osztályellenesség összefogott a belső reakciós erőkkel, hogy a tanácsköztársaság ellenében a hatalom polcára emelje Horthyt, majd hogy a már kifacsart Horthy után uralomra juttassa Szálait. Ha mi ezeknek a külső reakcióval összefonódott belső ellenforradalmi erőknek a felelősségéről beszélünk, akkor nem a nemzetet ócsároljuk, hanem a nemzet ellenségeit. Nem az csökkenti történelemszemléletünk realitását és nemzeti felelősségtudatát, ha a belső néppellenes erők történeti szerepét kimondjuk és elítéljük, hanem az, ha ezeknek a sötét erőknek a történeti felelősségéről, egy nemzet presztizsvédelme vélt érdekei szerint, hallgatunk.

az előadó ezután nyomatékosan aláhuzta:

az osztrák-magyar monarchia közép- és kelet-európa térségében szisztematikusan kihasználta azt a lehetőséget, hogy egymás ellen uszítsa az itt élő népeket, nemzeteket és nemzetiségeket. A mi nemzedékeink nehéz és magasztos történelmi feladata az, hogy felszámolja ezt az átkos örökséget. Nemcsak a magyar nép, hanem a román, a cseh, a szlovák, a szerb, a horvát nép élő nemzedékeire gondolok. A szocializmus közös ügye a lehető legjobb alap a nemzeti és nemzetiségi gyűlölködés, elnyomás felszámolásához. Tudjuk és méltányoljuk, hogy e tekintetben pozitív lépések is történtek az elmúlt két évtizedben.

/folyt. köv./

ll

bb. 1. /aczel.... 5. folyt./ gy

bizunk abban, hogy e népek, pártjaik és kormányaik közös erőfeszítése nyomán a jövőben még energikusabban bontakoznak ki a pozitív, lenini tendenciák, s még gyorsabb ütemben adjuk át végleg a multnak a káros örökség tovább élő ártalmait.

a romániában, a csehszlovákiában, a kárpát-ukrajnában és a jugoszláviában élő magyarság és hazánk kapcsolatának a történelmi feltételei merőben mások, mint a felszabadulás előtt voltak. a feltételek változását alapvetően az határozza meg, hogy a szomszédos országokban is, nálunk is, a szocializmus épül, államrendünk a marxizmus alapján alakult ki, állami érdekeink - véleményünk szerint - a lényeges kérdések tekintetében rövidebb és hosszabb távon is egy irányban hatnak.

mi tudjuk azt jól, hogy annak idején, a monarchiában a magyar uri rétegek sovinizmusa az itt élő nemzetiségek eleven husába vágott. felszámoltuk ezt a sovinizmust, törvény üldözi nálunk az agresszív nacionalizmust. szocializmust építő társadalmunkban, népi államunkban arra törekszünk, hogy az itt élő nemzetiségek teljes egyenlőséget élvezzenek, nemcsak a törvény betűje, hanem társadalmunk szelleme szerint is. szigorúak vagyunk ebben önmagunkkal szemben, következetesen tartjuk magunkat a lenini elvekhez. ami a kulturális fejlődést illeti, hozzátehetjük az eddigiekhez, hogy a hazánkban élő nemzetiségek kulturájának, művészetének, nyelvének a fejlődése elképzelhetetlen például a szlovák, a román, a szerb-horvát nyelv és kultúra korszerű ismerete nélkül. mi a mai helyzetben, a lenini nemzetiségi politika szellemében a szomszédos országok magyarsága és a nálunk élő nemzetiségek számára egy olyan funkció kialakulásának a lehetőségét látjuk, amely áthidalná az öröklött ellentéteket, az eddiginél teljesebbé tenné, ami ebben az irányban pozitív lépésként megtörtént, és ezzel elősegíthetné a lelkek nyugalmát Európának e térségében. a közös szocialista építés körülményei között a nemzetiségek eleven kapcsolatok lehetnek népeink között: közvetíthetnek a népek kulturája között, történelmi missziójuk, a szocialista szellemi tolmácsolás, lehet közép-Európában. ígérhetjük, hogy mindent készek vagyunk megtenni ennek a funkciónak a kiteljesítése érdekében.

/folyt. köv./

xl

- 6 -

bb. 1. /aczel.... 6. folyt./ gy

egy sor alapvető vonatkozásban - folytatta - céljaink és kulturális politikai elképzeléseink azonosak a korábbi művelődéspolitikával. kulturális munkánk változatlanul a szocialista termelési viszonyokra épül, ugyanakkor nem árt elismételni, hogy a kultúra alakulása nem követi automatikusan az alap változásait. ma is a kultúra területén is valljuk, a párt, a munkásosztály vezető szerepének elvét és gyakorlatát, miközben megállapíthatjuk, hogy a párt irányító szerepének a formái és a módszerei sok tekintetben módosulnak. kulturális politikáknak ma is jellemzője a szocialista közéletiség igénye, a szocialista népiség igénye, a kulturális munka tömegek felé irányuló tendenciája. ma is érvényes a szocialista kulturális politikának az a törekvése, amely nemzeti művelődésünket a világ haladó szellemi erőivel, elsősorban a szocialista szellemi erőkkkel összhangban kívánja fejleszteni.

ezek az igények és tendenciák korunkban állandó jellemzői a szocialista kulturális politikának. nem mond ennek ellent az, hogy e törekvések gyakorlati megvalósításában nem kevés változás tapasztalható a korábbi álláspontokhoz képest.

az elméleti és gyakorlati munka során, a valósággal való reális számvetések nyomán nyilvánvalóvá lett, hogy az ideológia, a kultúra területén nincs monopolhelyzete nálunk a marxizmusnak. nem is az most a célunk, hogy monopolhelyzetet teremtsünk, hanem az, hogy biztosítsuk, erősítsük a marxizmus meglevő hegemóniáját, a marxista ideológia irányító- és vezető-képességét. hogy a marxizmusnak monopol helyzete van-e vagy hegemóniája, az nem szubjektív döntés kérdése, hanem az objektív valóság ténye. emlékezzünk vissza például a magyar dolgozó pártja 1956 tavaszán született értelmiségi határozatára, amelynek ezt olvassuk: „a magyar értelmiség a maga egészében marxista-leninista világnézetű, ez helytelen, voluntarista megállapítás volt, tehát megnehezítette a további politikai-ideológiai munka menetét.

hibás volt a marxizmus ideológiai monopolhelyzetének deklarálása, mert illúziókhöz, áltatáshoz, önbecsapáshoz, leszereléshez vezetett. de hibás volt azért is, mert szükségszerűen maga után vonta az adminisztratív eszközök alkalmazását olyan területen, ahol ennek nincs helye.

/folyt. köv./

xl

- 7 -

a multban gyakran előfordult, hogy a marxizmus deklarált, de a valóságban nem realizálódott monopoliumát az adminisztratív eszközökkel történő elhallgattatás „teremtette”, meg. másrészt pedig ettől elválaszthatatlanul - létrejött egyfajta álmarxizmus - idézetmarxizmus, külsőleg marxizálódás. minden polgári, kispolgári nézet képviselője kötelességének érezte, hogy marxista terminológiával s marxista idézetekkel álcázza magát. ezzel összekuszálódttak a frontok, az ideológiai életben eluralkodott az ezópusi nyelv, az álcázott gondolat.

s végül, de nem utolsósorban, hiba volt a túlzott sietés, illetőleg az egyeduralomra való törekvés magának a marxista gondolatnak a szempontjából is: visszavetette annak fejlődését. a monopolhelyzet, a versenynétküliség elkényelmesített, lefegyverzett. az egykori „monopolhelyzet”, meg egyszerűen még ma is károsan befolyásolja a gondolkodást.

változott kulturális politikánk a politika és a kultúra, a művészet kapcsolatának az értelmezésében. a szocialista művészet pártosságának régebbi, dogmatikus értelmezése - nem annyira az elméleti megnyilatkozásokban, mint inkább a művelődési politika gyakorlatában - a politikai követelményt mint napi politikai igényt fogta fel, politika és művészet kapcsolatában a politikán a napi politikát értette. mi viszont úgy látjuk, az élet / s benne a művészeti élet / tényei alapján, hogy a művészetnek elsősorban a párt általános törekvéseivel kell összhangban lennie és nem feltétlenül a napi aktualitással. más szóval: a szocialista politika és a szocialista művészet kapcsolatában a politika döntően mint stratégiai, s nem mint taktikai koncepció van jelen. napi politika és stratégia között szakadéknak nem szabad lennie: kapcsolatuk dialektikus; nem egymástól függetlenül, hanem egymás által és egymást áthatva léteznek. mindez tehát nem jelenti azt, hogy semmi kapcsolat nincs, sőt, ellentét feszül a napi politika és művészetek között. a tülaktualizálás és a tulpolitizálás hamis véglété nem válthatja fel a politikai közömbösség hamis véglété. semmiféle politikai anarchizmust és kritikai liberalizmust nem igazolhat az a felismerés, hogy a pártosságot elsősorban világnézeti kérdésnek tekintjük.

/folyt. köv./

le

a központi bizottság továbbra is szükségesnek tartja a vitát minden olyan nézettel, amely figyelmen kívül hagyja a kommunista párt politikája iránti felelősség lenini elvét. kiemelve a politikai felelősségérzet fontosságát, hangsúlyoztuk az irodalmi, művészeti munka sajátosságai iránti tisztelget jelentőségét is. szükségesnek látjuk annak a szüntelen tudatosítását, hogy az irodalmi és művészeti munka nem ítéltető meg csakis a politika törvényei szerint. más a természet a két területnek. de szakítani kell azzal a sokakban még élő arisztokratikus esztétizmussal, amely a társadalmi folyamatokhoz közvetlenül kapcsolódó művészi ábrázolást degradálja, nem tekinti teljes értékűnek.

nem azt állítjuk, hogy a közvetlenül agitáló, a napi politikához kapcsolódó modernak kell uralkodóvá lennie irodalmunkban - de ez is az irodalom része, s ha jó az alkotás, annak értékes része. nem külső parancs, kulturánk, művészetünk belső igénye követeli az ilyen műveket és műfajokat is. az igazán jelentős művészet - kapcsolódják az a művész alkata szerint a napi eseményekhez, vagy fogalmazzon nagyobb általánosságokban és kerüljön messzebb a politikai fogalmaktól - az ember, a társadalom formálásában többnyire ugyanabban az irányban hat, mint az igazán progresszív politikai törekvések. éppen ezért joggal kérhetjük művészeinktől, hogy a maguk eszközeivel érvényesítsék a pártosságnak azt a „minimumát”, amelyet meghatároz az imperializmus, a kizsákmányolás, a nemzeti elnyomás, a népi régi és új fasizmus elitizálása és az emberséges élet mellett való állásfoglalás.

1958-ban a művelődéspolitikai irányelveket tárgyalva a központi bizottság többek között elfogadott egy ilyen megfogalmazást is: „izlés- és stíluskérdésekben nem hozunk párt- és állami határozatokat”, a pártvezetés felismerte azt az igazságot, hogy izlés- és stíluskérdésekből nem helyes és nem szabad permanensen állami és pártügyet csinálni. komolyan kell venni itt a sokféleség többször meghirdetett elvét, azt az esztétikai igazságot, hogy a szocialista művészet többféle lehetséges stílust ismer, többféle kifejezési módot bír el.

/folyt. köv./

le

bb. 1. /aczel... 9. folyt./ gy

abból indulunk ki, s éppen ezért mondjuk, hogy nincs stílus önmagában. a stílus mindig a műalkotásban jelenik meg, tehát nem lehet a priori nyilatkozni arról, hogy ez vagy az a stílus helytelen, hanem mindig csak a mű alapján, az alkotás ismeretében.

nagyon fontos hangsúlyozni az ízlésnevelés és -befolyásolás igényét. de semmi esetre sem szabad úgy értelmezni ezt a követelményt, hogy ennek ürügyén bárki is a saját ízlését a kötelező norma rangjára emelje. nem szabad minden árnyalati ízlésetterést világnézeti kérdésként minősíteni. attól, hogy valakinek tetszik valamelyik kép, másnak meg nem, még senki sem lesz szektáns, sem revizionista, sem nacionalista, sem kozmopolita, sem pedig kispolgár. csak a dogmatizmus azonosítja olyan vulgárisan az ízlést a világnézettel, hogy azonos világnézeti emberektől teljesen azonos tetszést-nemtetszést vár, s minden ízlésetterés mögé ideológiai eltérést konstruál.

persze ebben a vonatkozásban is kerülni kell a hamis végleteket. hangsúlyozni kell: ez nem jelenthet közömbösséget az ízlés kérdéseiben. semmi esetre sem jelentheti azt, hogy szabad teret nyitunk egyfelől a dekadencia arisztokratikus, eltorzult, szépelgő ízlésének, másfelől pedig a giccsnek, a kispolgári ízléstelenségnek. az egyéni ízlésből nem csinálunk politikai ügyet. de az ízlés társadalmi vonatkozásban, tömegméretekben már közügy: befolyásolni, alakítani kell.

az új szempontok, új megfontolások következtében változás történt 1956 után közlési, publikálási politikánkban is. abból, hogy lehetetlenné akarjuk tenni szellemi téren monopóliumhelyzetek kialakulását, hogy el akarjuk kerülni az elszűrés, a túlideológizálás és a túlpolitikizálás veszélyeit, szükségszerűen következett, hogy irodalmi-művészeti életünk a maga egészében szélesebb, többszínű - s tegyük hozzá -, bonyolultabb, ellentmondásosabb lett.

az elmúlt időszakban igen sok helytelen nézet is hangot kapott, s ez nemegyszer bizonyos zavart is okozott. szükséges és indokolt, hogy fokozzuk erőfeszítéseinket e helyzet megváltoztatására. viszont nagyon árnyaltan kell eljárunk, amikor ezeket az elvi problémákat a kulturális életre vonatkoztatjuk.

/folyt. köv./

- 10 -

bb. 1. /aczel... 10. folyt./ gy

sok vitatható értékű mű lát napvilágot itt is, de ez nem egyszerűen ideológiai probléma. példák bizonyítják, hogy senki sem vállalkozhat annak kijelentésére, hogy ezután csak remekművek fognak születni. sajnos a jó művek létrejöttéhez hozzátartozik - bizonyos fokig a rosszak megléte is.

a közléspolitikai módosulása persze ma sem jelent és nem jelent a jövőben sem liberalizmust, gyeplődadobást, nem jelent abszolút közlési szabadságot, mint minden téren, ebben a vonatkozásban is a magunk rendszerét, a magunk politikai elveit és a magunk céljait tiszteljük.

„ az mszmp kulturális politikájában a szocialista alapelvekhez való következetes ragaszkodás, és a valóságban érvényesülő változások érzékeny számbavétele tükröződik. ezért képes pártunk hatékonyan közreműködni a magyar szocialista kultúra fejlesztésében. ezért képes a magyar munkásmozgalom politikai vezető ereje, szellemi társa lenni a hazánkon belül és hazánkon kívül is megbecsülést, tekintélyt kivívó irodalomnak, filmművészetnek, zeneművészetnek, képzőművészetnek, színházművészetnek. kulturális munkások és művészek, olvasók és alkotók közös, aktív tevékenységére van szükség, hogy a hazai szocialista kultúra lépést tartson az idővel, - zárult aczel györgy nagy érdeklődéssel fogadott előadása./mti/

..

- 11 -

bb. 2. művésztelep épül a balaton-parton

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 26.

a budapesti százados uti művésztelep lakóinak kérésére a veszprém megyei tanács a balatonintéző bizottsággal egyetértésben határozatot hozott az első tóparti művésztelep létrehozására, a helyét balatonudvari közelében, közvetlenül a tó partján jelölték ki. a művésztelep egyéni költségen épül, a tervek szerint 27 alkotóházat alakítanak ki, s kiállítási lehetőséget is teremtenek. a művészek maguk is részt vesznek a tervezésben. a terep adta lehetőségeket kihasználva, két-három lakás csatlakozik majd egymáshoz, meghagyva a további építkezések lehetőségét. a magyar tenger partjának első művésztelepén nemcsak képzőművészek, de előadóművészek és építészek is helyet kapnak./mti/

..

bb. 3. diszkerítés a bnv-re

vid-kz/sk/ká/gy/la

1968. április 26.

„postamunkán,, dolgozik a pécsi betonárugyár műköves részlege. több mint félezer diszkerítés-elemet készítenek a budapesti nemzetközi vásárra. a beton- és vasipari művek kiállítási területét kerítik körül vele./mti/

..

bb. 4. bírság virágtörésért

vid-cs/gk/ká/gy/la

1968. április 26.

a „virágok városában,, debrecenben, a kertészeti vállalat ez évben több mint negyedmillió tő virágot ültet ki az utcákra, terekre, parkokba. tarka tulipánerdő virít debrecen-szerte, s érthető, hogy a város lakói társadalmi aktivistákkal is védik a szép parkokat a rongálók ellen. nemrégiben az egyik parkból két szál tulipánt szakított le medzsák jános debreceni lakos. a 3. kerületi tanács szabálysértési előadója a két szál tulipánért 200 forint bírságot szabott ki. az illegális virágtörés tehát drága mulatság. a póruhájt park-rongáló ezért az összegért 100 szál tulipánt vásárolhatott volna a virágboltban./mti/

..

- 12 -

bb. 5. harmincezer ködgyertyát „vetettek,, be a rókkák ellen, 70,000-100 000 ravaszdit irtottak ki - befejeződött az állategészségügyi szervek nagyszabású akciója

i jf/tr/ie/il la

1968. április 26.

a közönség tájékoztatására szinte nap mint nap jelentek meg a sajtóban a veszétség-járvánnyal kapcsolatos intézkedések hírei, amelyek a „szelid,, rókkákkal és a kóbor kutyákkal szemben tanusítandó fokozott óvatosságra hívták fel a figyelmet. időközben az állategészségügyi szervek nagyszabású ködgyertyás irtóhadjáratot indítottak a vírusbetegség terjesztésében leginkább ludas rókkák ellen. - milyen eredményeket hozott az általános akció? - ezt a kérdést tette fel az mti munkatársa dr. ősz gyulának, az állategészségügyi szolgálat szak-állatorvosának, akit a védekezés irányításával bíztak meg.

- már az elmúlt évben pest-megyében próbaképpen 1 500 ködgyertyát használtunk fel és úgy találtuk, hogy a rókalyukak 60 százalékában megfelelő hatást fejtett ki ez a „fegyver,,. már akkor látszott, hogy csak nagyon gondos munkával érhetünk el eredményt: egy-egy „rókavár,, ugyanis valóságos földalatti labirintusnak számít, általában egy fő-bejárata van, ettől 30-40 méterre nyílnak azután a „vészkijáratok,, amelyeket a róka ravaszul álcázni próbál. ahhoz, hogy a ködgyertya megfelelően működjék, valamennyi nyílást le kellett zárni, ami nem kis feladatot jelentett. az irtás után néhány rókalyukat, vagy a várat ellenőrzésképpen kiástak, hogy megállapíthassák, esetenként milyen eredménnyel járt az akció. bár csak kevés róka-buvólyhelyet tudtunk feltárni - hiszen egy nagyobb vár kiásása egy teljes napot vesz igénybe és közben vagonnyi anyagot kell megmozgatni - 60 százalékukban találtunk elpusztult állatokat. az adatok ismeretében úgy számoltunk, hogy országosan hozzávetőleg 70-100 ezer ravaszdit sikerült kiirtani.

- az irtásra a vadászati szervek messzemenő támogatásával 16 megyében került sor. megállapították a rókalyukak helyeit, majd kivonultak a ködgyertyás brigádok. összesen 30 000 ködgyertyát helyeztek el. az intézkedés nagyon is időszerű volt, hiszen az idén eddig 552 rókánál - részben elhullott, részben kilőtt állatokról van szó - állapították meg a veszétséget, de számos kutya, macska, sőt erdei vadak is, például hat vadmacska, két borz és négy őz is kimutathatóan ebben a betegségben szenvedett, illetve pusztult el.
/folyt.köv./

- 13 -

bb. 5./ harmincezer ... folyt./ il

- ami a ,, hadjárat,, végső célját illeti, hangsúlyozom: nem akarjuk kiirtani a rókát. csak azt akarjuk elérni, hogy a sűrűségük ne lépje túl a z ideálisnak tartott 100 hektáronkénti 1-2-es létszámot. ebben az esetben ugyanis nem terjedne a vírusos betegség, a fertőzött állat elpusztulna, de nem hurcolná tovább a kórt, mint az elmúlt években, a nagy rókainvázio idején. még négy-öt évig irtjuk a ravaszdiákat, de már nemolyan erőteljesen mint az idén. a veszélyesség terjedését ezze l sikerül majd megakadályozni.

- az idén - mondotta befejezésül a szakállatorvos szerencsére már nem okozott halálos megbetegedést ez azemberre nézve is veszélyes járvány. a biztonság okáért azonban többszáz embert részécsitettek védőoltásban./mti/

bb. 6. érik az uborka, piroslik a paradicsom, másodsor szüretelik a csipős paprikát berekfürdőn

a vid cs/j/ká/il la

1968. április 26.

a szokatlanul meleg idő, a napi 10-11 órás napsütés meggyorsította a primőrak éérését. a karcagi béke tsz berekfürdői üvegházalban szinte nyáriás a kép: a két és félezer töről már másodsor szüretelik a cecei csipős és a hatvani paprikát. eddig ötezer szépen fejlett paprikacsövet értékesítettek, de a bőséges virágzás ennel legalább háromszorosát igéri. a csaknem ötezer tő bolgár fajtájú paradicsomon már szépen pirosodik a termés, az ember magasságura nőtt bokrok mindegyikéről egy kilónál több paradicsomot várnak. kitűnően fejlődik a ,,vitamin-kert,, másik ujdonsága, a csemegeuborka is. az indákon 10-15 centiméter hosszú uborkák nőttek. a salátának való primőr csemege értékesítését a napokban kezdik./mti/

- 14 -

bb. 7. arany- és ezüsthácán, gyémántgalamb, szirtifogoly a remetei ,,mini állatkertben,,

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. április 26.

a gyula város határában fekvő, remetei erdészet közepén, kereső ferenc erdész valóságos házi ,,mini állatkert,, létesített. többek között arany- ezüst és gyémántfácánt, pávát, szirtifoglyot, holland disztyukot, japántyukot, páduai bubos-tyukot, kínai és japán fürjet és egyéb - hazánkban kevésbé ismert - diszmadarat gondoz. legutóbb egy pár gyémántgalambbal gyarapodott a ,,mini állatkert,,./mti/

bb. 8. készül a balatoni ,,zöldkoszoru,, - ezerkétszáz hektáros nyárfaerdő a lárvidéken

vid-cs/sk/ká/gy/la

1968. április 26.

a balaton partján idén tovább ,,fonják,, a már évek óta kialakulóban levő ,,zöldkoszort,, a balatonudvari-balatonakali környékén levő erodált sziklavidéken nagy erővel folytatják a természetátalakító munkát: az akali erdészeti kísérleti telepen főleg gyümölcsfákat honosítanak meg, a kietlen legelő-kön pedig mintegy 20 kilométer hosszúságú fasort telepítenek. tavaly 10 holdas területen felszántották a sziklás talajt, majd az időjárás porhanyító hatására számítva egy évig pihentették a területet. ezen a szakaszon most folyamatosan megkezdik a hajdani erdőségek újratelepítését.

badacsonyan az utolsó kőbánya robbantások okozta ,,sebhelyeket,, tüntetik el fákkal, cserjékkel és kuszó növényekkel. a hegytetőn parkerdőt alakítanak ki és őshonos fafajokat telepítenek az akác helyére.

a legnagyobb arányú fásítási munka a balaton nyugati partvidékét övező lárterületen kezdődött, ahol nemrégén 80 hektáron telepítettek magas cellulóz tartalmú olasznyárfát. az eddigi terméketlen lárpon - a mezőgazdasági kulturákon kívül - 1975-ig fokozatosan 1 200 hektáros nyárerdőt alakítanak ki./mti/

- 15 -

bb. 9. „harcsa-szüret,, a tiszán - kilenc kilós ponty a hálóban

vid-cs/sk/ká/gy/La

1968. április 26.

az erőteljes napsütés máris felmelegítette a tiszát és a maros vizét, kicsalta vermükből a szürke ragadozókat. az óriás harcsák a folyók legmélyebb pontjain, gödrökben fészkelnek, s rendszerint a tavaszi zöldár levonulása idején indulnak vadászatra. a legutóbbi egy méter alatt három óriás harcsát zsákmányoltak a szegedi és a csongrádi halászati szövetkezet tagjai. a legnagyobb vízi ragadozó 62 kilós, a középső 46 és a legkisebb 23 kilós volt. a 10-15 kilósakból minden nap bőven akad a szerencsés halászok hálójába. a „ponty-termés,, is bőséges: az idei legnagyobb zsákmányt, egy kilenc kilós példányt forró györgy, a szegedi kossuth halászati szövetkezet tagja kerítette hálóba./mti/

- 16 -

bb 10. az állami gazdaságok számára is kifizetődő a dohánytermelés - tizszeresére nőtt a kiváló importdohány termőterülete

a vid cs/sk-lm ká

1968. április 26.

a hazai dohánytermelés időszerű kérdéseiről nyilatkozott az mti munkatársának pámer józsef, a magyar dohányipar termelési és kiképzési osztályának vezetője:

- a hagyományos dohánytermelő körzeteken kívül, mint szabolcs, heves és dunántul egyes kerületei, ujabban az ország más vidékein is erőteljesen fejlődik a dohánytermelés. a tavalyi 34 000 holdról több mint 36 500 holdra nőtt a szerződéses terület. a mennyiségi növeléssel párhuzamosan javul a minőség is. a debreceni, a szuloki és más, kevésbé illatos dohányfajták helyét fokozatosan elfoglalja a hazai nemesítésű havanna fajta, illetve bővül a szabolcsi, a kertői és a hevesi dohány termőterülete. jól bevált a görögországból származó burley dohány, ennek a fajtának jellemző tulajdonsága, hogy a nálunk ismert fajtákhoz képest kétszeres termést ad, és a minősége is vetekszik a legjobbakéval. ez évben a tavalyi terület tizszeresén termesztik a kitűnő importdohányt. sajnálatos, hogy a hazai dohánytermelés szinte teljesen a termelőszövetkezetekre szorítkozik, az állami gazdaságok idén is csak 1200 hold dohány termelésére vállalkoztak. pedig jó jövedelmi forrás a dohány: a kormány kétszeri árrendezése mázsánként 900 forint többletbevételt jelent, emellett a dohánypajta építéséhez is 50 százalékos árengedményt kapnak a gazdaságok. kívánatos, hogy a lábodi, a balkányi, s néhány más állami gazdaság példáját követve még több állami gazdaság foglalkozzék dohánytermeléssel. a tsz-ek és állami gazdaságok dohánytermelési versenyét az idén is meghirdették./mti/

-.-

bb 11. könnyübuvar felszereléseket szállítunk csehszlovákiába és az ndk-ba

vid kz/sk-lm ká

1968. április 26.

az országos gumiipari vállalattal együttműködve a tatabánya műanyagipari ktsz látja el a szocialista országokat könnyübuvar felszerelésekkel. korábban ezeket az ndk-ban készítették. a múlt évben kötött megegyezés alapján azonban az ndk-ban bezüntették a gyártásukat és a munkaeszközöket is átadták a magyar üzemnek. a múlt évben még csak az ndk vásárolt - több millió forint értékű - magyar könnyübuvar felszerelést, az idén viszont már csehszlovákia is rendelt belőle. az idén a két országba együttesen 100 000 buvárszemüveget és 2000 pár uszonyt küldenek./mti/

8.15/lm ká 9/15

- 17 -

10.2

bb 12. „rendfenntartó,, harcsák, növényevő halak a körösökben

vid-cs/tné-lm ká

1968. április 26.

a gyomai viharok halászati tsz-be tömörült körösi halászok - akik évente csupán a természetes vizekből 200 ezer kilónyi friss halat adnak közfogyasztásra - tervszerűen gondoskodnak az állomány pótlásáról is. a tavaszi „halköltöztesés,, megkezdődött. néhány nap alatt több mint százezer egy- és két-nyaras tenyészhalat raktak ki a vizekbe. sok nemesponty ivadékot helyeztek a holt ágakba, de a „rendfenntartó,, halakból: a harcsákból is telepítettek már 30 ezret.

a növényevő halakból is szép számmal raktak ki a vizekbe.
/mti/

..-

bb 13. 13 000 tranzisztoros rádió vietnamnak

a vid kz/sk-lm ká

1968. április 26.

a székesfehérvári videoton rádió- és televízió gyárban - részben megrendelésre, részben a magyar ifjúság ajándékként - folyamatosan készítik vietnam számára a tranzisztoros rádiókat. gyártásuk több speciális követelményt támaszt. így például az esős, párás vietnami éghajlatnak megfelelően különleges védőbevonattal kell ellátni az egyes alkatrészeket. a kisz kb által szervezett akció keretében készülő rádiók hátlapjára vietnami nyelven a következő szöveget égetik be: „a magyar ifjúság ajándéka a harcoló vietnami népnek. gyártotta a videoton,,. a tervek szerint június végéig újabb 13 000 tranzisztoros rádiót szelnek össze az üzemben vietnami szállításra./mti/

..-

bb 14. muzeumba kerülnek a szigetszentmiklósi szivalaku sirkövek

a vid fm/gö-lm ká

1968. április 26.

kiürítik a szigetszentmiklósi temető „öregebbik,, felét, ahol még az 1700-as évek végéről is maradtak fenn sírok. ezen a részen, számos hanton termésköböl faragott, szivalaku sirkő áll. némelyikükön kék foltok láthatók, mert hajdanában ilyen színűre festették a sirköveket.

a szivalaku sirkövek néprajzi ritkaságok, - hazánkban csak egy-két temetőben található hozzájuk hasonló. a szigetszentmiklósi honismereti szakkör most összegyűjti ezeket az emlékeket, s közülük a legszebbeket kiállítják a községi muzeumban./mti/

..-

8.20/HC 93°

- 18 -

10°

bb 15. több százmillió forintos vízügyi munka tolna megyében - megkezdődött a sió-árvizkapu építése

a vid cs/sk-lm ká

1968. április 26.

a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság az 1965. évi árvíz óta nagyszabású építkezést folytat a duna tolna megyei szakaszán. bátától keselyűsig átépítik a duna töltését. az idén már a befejezés előtti simító munkákra kerül sor, továbbá elkészül egy árvédelmi központ, valamint a keselyűsi gátörtelep is. a 120 millió forintos beruházással elkészülő töltések mintegy 40 000 hold termőföld árvédelmi biztonságát szolgálják a sárközben, továbbá szekszárd és a tőle délre húzódó duna menti községek határában.

nemrégiben megkezdődött a 214 millió forint beruházást igénylő sió-árvizkapu építése. az ártöltés helyén már befejezték az erdőkitermelést, s rövidesen hozzáfognak a földmunkákhoz. a nagyarányú építkezést a tervek szerint 1972-ig fejezik be, ugyanakkor 70 millió forint költséggel rendezik a kapos folyó medrét./mti/

..-

bb 16. újfajta finom műszálat készítenek miskolcon

vid kz/sk-lm ká

1968. április 26.

olasz eredetű poliacrillitrilből újfajta finom, könnyű kötöttáru készítésére alkalmas műszál gyártását kezdték meg a miskolci pamutfonó gyárban. az első öt tonnát a budapesti nemzetközi vásáron is bemutatják. az újfajta műszálból egyelőre kisebb mennyiség készül, jövőre viszont már 200 tonnát bocsát belőle a gyár a felhasználók rendelkezésére./mti/

..-

bb 17. durvafelületű aszfalt a meredek utak burkolására

a vid kz/sk-lm ká

1968. április 26.

a statisztikák szerint sok balesetet okoznak a nyirkos időben csuszóssá váló kocka kővel burkolt utak. a balesetveszély megszüntetésére törekedve pécssett az elmúlt évben próbaképpen durvafelületű aszfalttal burkolták a széchenyi tér egyik oldalát. a hagyományos, melegen hengereelt aszfalt-rétegbe megfelelő nagyságú közszalékot keverték. a közelmúltban helyi és országos szervek képviselőiből alakult bizottság ellenőrizte e burkolat „viselkedését,, s igen jó véleménnyel nyilatkozott róla.

/folyt.köv./
8.35/Lm HC 93°

- 19 -

10°

bb 17. / durvafelületü.... 1. folyt./-ju

a bizottság szerint a pécsi technológia jobbnak ígérkezik az eddig ismerteknél. a nagyforgalmu uttest állapota arra mutat, hogy a durvafelületü aszfalt több évig megőrzi sajátosságait. a bizottság szabadalmazásra javasolta az eljárást, a mélyépterv képviselője pedig közölte, hogy az ország más területein is alkalmazzák. külföldi érdeklődők is jelentkeztek. pécsen a jövőben minden olyan utszakaszon ezt a technológiát alkalmazzák, ahol négy százalékosnál nagyobb a lejtő. /mti/

--

bb 18. dusan virágoznak az ujszegedi epreskertek

a vid cs/sk-ju ká la 1968. április 26.

országosan a legtöbb számóca szeged kertváros-negyedében, ujszegeden található. valamikor a kisertek jellegzetes gyümölcse volt, de ma már nagyüzemileg is termesztik szerte csongrád megyében. a jóminőségű homokföldeken: zsombó, sándorfalva, forráskút és szatymaz környékén, több mint 100 holdra terjednek az új nagyüzemi telepítések. ezeknek 80 százaléka már az idén terem.

mindinkább tért hódít a fekete fóliás termelés. a módszer előnye az, hogy meggátolja a talaj gyomosodását, megőrzi a földben lévő nedvességet és növeli a hozamokat. a korai, közép- és késői érésű számóca fajták egyaránt elterjedtek csongrádban. ezzel sikerült elérni, hogy a felvásárló szervek folyamatosan nagymennyiségű árut tudnak majd átvenni. az áprilisi fagyok helyenkint károkat okoztak a számócásokban, de számottevő termés kieséstől nem kell tartani. az ültetvények mindennél dusan virágoznak. előzetes becslések szerint ez évben 15.000 mázsa földiepret várhat csongrád megyéből a kereskedelem. /mti/

--

B.35/ju He 92

100

-20-

bb 19. nyírségi aszaltgyümölcs a hazai és a külföldi piacokon - új üzem épül nyíregyházán

a vid cs/sk-ju ká la

1968. április 26.

a szövetkezetek szabolcs-szatmár megyei értékesítő központja megkezdte a nyíregyházi gyümölcskombinát rekonstrukcióját, amely az egyre növekvő almatermés miatt befogadóképesség, manipulációs forgalom, tárolás és hűtés tekintetében egyaránt szűknek bizonyult. az eddig kétezer vagon kapacitású feldolgozó üzemet egy másik, az előzőnél sokkal korszerűbb részleggel bővítik, amelyben helyet kapnak európa legmodernebb gyümölcsmanipuláló gépsorai, az idén 60-62 millió forintot költenek az üzem bővítésére.

a nagy beruházás során újabb üzemágak létesítésére is sor kerül. többek között nagyteljesítményű aszaló üzem építenek napi husz tonna nyers gyümölcs: szilva, alma, körte szárítására. addig évente mintegy 4000 tonna, főként téli alma és szilva veszett kárba a feldolgozás hiánya miatt. a kereskedelmi szervek tervében szerepel, hogy a keleti országokban rendkívül kedvelt és keresett aszalvány exportját többszörösére növelik, ugyanakkor a hazai piacokat is bőségesen ellátják. /mti/

--

bb 21. george malcolm / csembalo- és zongoraművész

k ot/hné-ju sr bs

1968. április 26-

budapestre érkezett. az angol zenei élet neves képviselője két koncertet ad a magyar fővárosban. szombaton a zeneakadémián játszik csembalo-műveket, s vezényli a közreműködő magyar állami hangversenyzenekart, vasárnap pedig az „orgona-csembalo-zongoraestek”, bérletsorozatban ad műsort. /mti/

--

bb 23. a magyar szocialista munkáspárt

hné-ju bs

1968. április 26.

központi bizottsága táviratban üdvözölte a san-marino-i kommunista pártot április 27-én kezdődő VII. kongresszusa alkalmából. /mti/

--

10.15/ju 10:30

-21-

de

bb 20. egy év alatt 5,3 milliárd forint értékű kisipari munka - a kisiparosokat érintő új kormányrendeletekről tanácskozik a kiosk választmánya

t sz/hné-Lm 1e

1968. április 26.

pénteken a kiosk sűrűház utcai szökházában megkezdte kétnapos tanácskozását a kisiparosok országos szabad szervezetének vezető testülete, a választmány. a tanácskozáson részt vett földi László könnyűipari miniszterhelyettes. a szervezet országos vezetőségének beszámolóját dr. gervai béla, a kiosk elnöke ismertette.

elmondotta: az új gazdasági mechanizmus bevezetését a kisiparosság bizalommal várta és nem is csalódott. a reform sarkalatos pontja: arccal a fogyasztók felé fordulni, megfelelő árat, minőséget, választékot nyújtani - s mindez olyan követelmény, amelyben a magánkisipar jelentős szerepet tölthet be. máris észrevehetően növekedett a kisiparosság munkakedve. vannak azonban olyanok is, akik visszaélnek a lehetőségekkel, az egyes területeken, szakmákban tapasztalható monopóliumhelyzetet kihasználva, ugyszóvalván zsarolják a megrendelőt. ezekkel szemben nemcsak a bűnüldöző szervek lépnek fel, hanem a kiosk és a becsületes kisiparosok döntő többsége is.

az e hónap elején hozott kormányhatározat felhatalmazta az illetékes minisztereket, hogy újabb intézkedésekkel segítsék elő a kisiparosok munkáját; az iparjogositványok hátrább kiadásával, hitel-nyújtással, a szociális biztonság fokozásával segítsék a magánkisiparosokat és a közöttük, valamint más szektorok közötti versenyt kialakulását. egy ugyancsak április elején megjelent kormányrendelet alapján felemelték a kisiparosok által végezhető építőipari karbantartási és felújítási munkák értékét, megszüntették a szabók és fehérneműkészítők vásároló tevékenységének korlátozását, engedélyezték, hogy tagok a vezetőség hozzájárulásával - az építőipar kivételével - más szakmában iparjogositványt válthassanak.

az elmúlt évben a kisiparosok 5,3 milliárd forint értékű munkát végeztek, forgalmuk a munkavállalók létszámának csökkenése ellenére az előző évi szinten maradt. a kisiparosok összes tevékenységének 81,5 százaléka volt szolgáltatás, árutertermelésük az összmunka arányában 14, a keti forgalma 4,5 százalék volt.

/folyt. köv./
10:30/Lm 10:45

- 22 -

de

11:15

bb 20. /egy év alatt... 1. folyt./-Lm

az ipartörvény módosítása óta eltelt időszakban, vagyis 1964 ősze óta, 25 600 iparjogositványt adtak ki, ebből a falvakra 19 600 jutott. mindez kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a kisipari ellátottság lényegesen javuljon, mert időközben - főként a kisiparosok magas kora miatt - nagyszámu iparjogositvány szűnt meg. ez idő szerint az országban 72 453 kisiparos működik.

a kiosk országos választmánya szombaton folytatja tanácskozását./mti/

..-

bb 24. dr. pach zsigmond pál

hné-Lm bs

1968. április 26.

akadémiai levelező tag, az mta történettudományi intézetének igazgatója, pénteken párizsba utazott a nemzetközi gazdaságtörténeti társaság végrehajtó bizottságának ülésére./mti/

..-

bb 22. ankét a fővállalkozások fejlesztéséről

t sb/lk-ju 1e bs

1968. április 26.

a nagy gyárberendezésekre, bonyolult gépekre, műszerekre kapott külföldi megrendelések hazai lebonyolítását szervező és irányító fővállalkozói irodák, vállalatok szakemberei pénteken a technika házában ankétot tartottak. az export termékek gyártásában együttműködő vállalatok kooperációjának új formáiról, fejlesztésének lehetőségeiről tárgyaltak, hogy a külföldi piacokon a megrendelések gyorsabb teljesítésével és a termékek műszaki, esztétikai színvonalának emelésével tegyék versenyképesebbé a magyar ipart. az ankét tapasztalatai alapján hároméves munkatervet dolgoznak ki, amely szerint sor kerül a bonyolult fővállalkozói munka tudományos megalapozására is. /mti/

..-

10.45/Lm 11:20

- 23 -

de

12:2

bb 25. Ülést tartott a magyar unesco bizottság nevelési albizottsága

hné-lm bs

1968. április 26.

a magyar unesco bizottság nevelési albizottsága ülést tartott. az albizottság dr. bencsedy józsef elnökletével megvitatotta a hazai unesco asszociált iskolák munkáját és működésük alapelveit, majd az ülésen tájékoztatók hangzottak el az unesco szakoktatási intézményeinek munkájáról, s több fontos nemzetközi tanácskozásról./mti/

..-

bb 26. a lottó e heti nyerőszámai

lk-lm ie

1968. április 26.

a sportfogadási és lottó igazgatóság tájékoztatása szerint budapesten az ikarus művelődési házban megtartott 17. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

23, 27, 33, 75, 88

az április 29-én a sportfogadási és lottó igazgatóság székében megtartott rendes havi jutalomsorsoláson a 14. játékhét, a május 6-án megtartandó rendkívüli jutalomsorsoláson a 17. játékhét szelvényei vesznek részt./mti/

..-

bb27. egészségügyi ismeretterjesztők tanácskozása

t tf/lk-lm bs

1968. április 26.

pénteken a budapesti kossuth klubban ülést tartott a tudományos ismeretterjesztő társulat egészségügyi országos választmányja. a társulat ősszel esedékes küldöttközgyűlésének előkészítése jegyében értékelték az egészségügyi szakosztályok 1964. óta végzett munkáját, körvonalazták a következő időszak teendőit is. 1964 és 1967 között az ismeretterjesztő egészségügyi szakosztályok a fővárosban és vidéken összesen több mint 33 000 előadást tartottak, a hallgatók száma együttesen 1 millió 800 ezer körül alakult. a témák széles skálán mozogtak, az érdeklődők a helyes táplálkozástól a foglalkozási ártalmak megelőzésén keresztül a családtervezési kérdésekig sok mindenről tájékozódhattak. az országos egészségügyi választmány ülésén elhatározták, hogy ez év augusztusában vándorgyűlést rendeznek nyíregyházán. ebből az alkalomból a városi kórház előtt ünnepélyesen leleplezik dr. jósa andrás volt megyei főorvosnak, egykori kórházigazgatónak a melliszobrát./mti/

11-10/lm 11.20

- 24 -

el 12.20

bb 29. éjjel-nappal dolgoznak a vízagyúk hajdu-biharban

vid-cs/tné-lm ká

1968. április 26.

a rekkenő áprilisi hőségben több mint 300 esőtető szövőgépet állítottak munkába a hajdusági mezőgazdasági nagyüzemekben. szinültig megtelt a nyugati és keleti főcsatorna medre, s a vízagyúk a legtöbb helyen éjjel-nappal szórják a mesterséges esőt a cukorrépa, a burgonya, a lucerna táblákra és a kertészeti növényekre. a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezetben 17 berendezés napok óta nem állt meg, s minden órában 120-150 holdat áztatnak meg a hortobágy szélén a tiszta vízzel./mti/

..-

bb 28. a csehszlovák mezőgazdasági küldöttség látogatásai

t jf/tr-lm ie

1968. április 26.

dr. dimény imre, mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszter pénteken fogadta a 15 tagú csehszlovák mezőgazdasági küldöttséget, amely tibor bogdanovszkynak, a szlovák nemzeti tanács mezőgazdasági meghatalmazottjának vezetésével tartózkodik hazánkban.

a vendégek ezután az országgyűlés mezőgazdasági bizottságánál tettek látogatást, ahol dr. bencsik istván, a bizottság elnöke, a debreceni agrártudományi főiskola megbízott rektora fogadta őket. felkeresték a termelőszövetkezetek országos tanácsát is, ahol az elnökséggel folytattak megbeszélést./mti/

..-

bb 30. antibiotikumok, vitaminok, kanyaró elleni szérum a szovjetunióból - tájékoztató a szovjet gyógyszerkészítmények magyarországi felhasználásáról

t sz/tr-lm ie

1968. április 26.

a medexport szovjet gyógyszerkülskereskedelmi egyesülés budapesti tudományos tájékoztató irodája ezekben a napokban juttatja el a magyar orvosokhoz azt a kis gyógyszer-könyvet, amelyben ismertetik a magyarországon már kipróbált és elfogadott szovjet gyógyszerkészítményeket és alkalmazásuk módját. a szovjetunióban készülő új gyógyszerekről és a magyarországon kipróbált készítmények hatásáról tájékoztatták pénteken az orvosok egy csoportját és a sajtó képviselőit a medexport budapesti irodájában. a tájékoztatót bodnár józsef, az iroda vezetője nyitotta meg, majd b.a. potolicin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének helyettese üdvözölte a megjelenteket, ezután dr. ottományi sándor orvos tartott előadást.

/folyt.köv./
13.00/lm

- 25 -

el 14.20

bb 30. /antibiotikumok, ... 1. folyt./-Lm

a szovjet gyógyszerkülkereskedelmi vállalat egy évvel ezelőtt hozta létre budapesti irodáját, s azóta a magyarországra irányuló szovjet gyógyszer-export megkétszereződött. a szovjet gyógyszeripar gyártmányai közül elsősorban antibiotikumok, vérpótlók, vitaminok és a különböző járványos megbetegedések, elsősorban a kanyaró elleni szérumok jutottak el eddig hozzánk. a kanyaró elleni vakcinát már tömeges méretekben is kipróbálják. a klinikai kipróbálás után a magyar egészségügyi hatóságok eddig 13 szovjet gyógyszerkészítményt fogadtak el és ugyanennyit most próbálnak ki./mti/

bb 31. időjárásjelentés

-tr-Lm ie

1968. április 26.

a meteorológiai intézet jelenti április 26-án, pénteken délután:

a nappali felmelegedés keleten is gyengül

észak-európában felhős, többfelé csapadékos időjárás uralkodik. az elmúlt 24 óra folyamán az alpok vidékén, a cseh medencét, valamint németországot elárasztó hűvösebb levegő az északi kárpátok vonalán tovább nem jutott, így csapadékszámja még mindig a kárpát medencén kívül maradt. hatására az említett területeken a nappali felmelegedés csak 9-13 fokra terjedt, és több helyen esett az eső. ezzel szemben az elmúlt napon a kárpát-medencében és a fekete-tenger térségében továbbra is rendkívül meleg volt. a hőmérséklet csúcserőkei 6-8 fokkal magasabbak voltak, mint az évszaknak megfelelő átlag.

házánkban csütörtökön változó felhőzet mellett az északnyugati megyékben 6-11, máshol 11-13 órán át sütött a nap, és száraz maradt az idő. napközben a dunántúli északnyugati részén a meleg kissé mérséklődött. a hőmérséklet itt 22-26, az ország többi részén 27-31 fokot ért el. ma hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 5-13 fokra hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég. tovább tartott a csapadékmentes idő. a hőmérséklet 11 órakor 17-27 fok között változott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 20.4 fok volt, a sokévi átlagnál 7.3 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, változatlan.

/folyt. köv./
13.05/Lm

- 26 -

bb 31. /időjárásjelentés... 1. folyt./-Lm

várható időjárás szombat estig: időnként felhősödés, egy-két helyen átfutó esővel, esetleg zivattal. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél. a nappali felmelegedés keleten is gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 7-12, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton északnyugaton 15-20, máshol 20-25 fok között.

a duna vizállása budapestnél 388 cm./mti/

bb 32. nemzetközi együttműködés a bányák gázkitörés veszélyének leküzdésére

a vid kz/ak-Lm ká

1968. április 26.

pénteken befejezte munkáját a gázkitörésekkel foglalkozó nemzetközi kollokvium. a mecseki szénbánya vállalat rendezésében kilenc ország szakembereinek részvételével herkányban és pécsatt lezajlott nagyszabású tanácskozás eredményeiről dr. szirtes lajos kandidátus, a mecseki szénbányák kutatási osztályának vezetője az alábbi tájékoztatást adta az mti munkatársának:

- a kollokvium előadásaiból levonható az a tapasztalat, hogy az e témával foglalkozó kutatók ma már olymértékben ismerik a gázkitörések okát, amely lényegében elegendő a védekezés megszervezéséhez, illetve a megfelelő védekezési eljárások kidolgozásához. ennek megfelelően a tudományos érdeklődés a jövőben két irányban koncentrálódik. tovább kutatják a széntelepek gázkitörés-veszélyére utaló jelenségeket. ezzel az a cél, hogy az olyan szakaszokon, ahol gázkitörések nem fordulnak elő, bizonyos könnyítéseket érjenek el, s így a védekezést a gázkitörés valószínű helyeire koncentrálhassák. a másik fő törekvés, a védekezési eljárások hatékonyságának meghatározása egyrészt biztonsági, másrészt gazdasági érdekből. a kollokviumon a különböző országok szakemberei ismertették és egyeztettek további programjukat, s ezzel széleskörű nemzetközi együttműködés alakult ki a bányák gázkitörés veszélyének leküzdésére./mti/

13.45/Lm

- 27 -

bb 33. sajtótájékoztató az élelmiszeripari tervező vállalatnál

i kf/kf-lm 1e

1968. április 26.

az önálló „üzemés”, alakult élelmiszeripari tervező vállalat tevékenységéről, az élelmiszeriparban és a mezőgazdaságban betöltött szerepéről, szellemi exportjáról számolt be pénteki sajtótájékoztatóján babos zoltán vezérigazgató.

a tervezővállalat működése szorosan összefügg a nagyüzemi, szocialista élelmiszeripar kialakításával. a vállalat tervei alapján fejlesztették ki több korábban hiányzó élelmiszeripari ágazatot, s a vállalat készítette a konzerv-, a baromfi-, a tej-, a cukor- és a söripar új üzemének, kapacitásbővítő nagyarányú rekonstrukciójának a terveit.

a vállalat tervei alapján mintegy 500 milliós beruházással épül jelenleg közép-európa egyik legnagyobb, 7 000 vagonos, korszerű konzervgyára debrecenben. a baromfiipari rekonstrukció során kecskeméten - a régi üzem négyszeres bővítésével - az ország legnagyobb és legkorszerűbb baromfifeldolgozóját hozták létre.

a vállalat a mezőgazdasági üzemek részére kisebb gyümölcs-tárolókat, 3 000-6 000 literes tejházakat, kiskapacitású sütő-üzemeket és szárítóberendezéseket tervezett. a technológiai terveken kívül építési, épületgépészeti tervekkel, árelemzéssel, szervezációval stb. is foglalkozó komplex tervezőirodákat alakítottak ki, s felkészültek kulcsátadásra kész beruházások lebonyolítására.

a vállalat növeli ugynevezett szellemi exportját. fővállalkozóként gépgyárakat, kisipari szövetkezeteket is foglalkoztatva - a szovjetunióba például mintegy 50 millió forint értékű baromfifeldolgozó üzemet szállítanak. az üzemet olyan univerzális berendezésekkel szerelik fel, amelyek a háromnegyedkilós csirkétől a 10 kilós libáig, pulykáig, mindenféle baromfi feldolgozására alkalmasak. a mintájem az év közepére készül el, s ha beválik, nagyarányú hasonló megrendeléseket hozhat. több tervet szállítanak az ndk részére. szudánban konzerv és hús-feldolgozó üzemek tervezéséről tárgyalnak, iránban pedig résztvesznek egy 12 millió dolláros vágóhídi tervpályázaton./mtl/

14.25/lm

- 28 -

bb 34. kitüntetések a láng gépgyár centenáriuma alkalmából

i sl/tr/-s 1e bs

1968. április 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa kitüntetéseket adományozott a láng gépgyár alapításának 100. évfordulója alkalmából. a kitüntetéseket losonczy pál, az elnöki tanács elnöke pénteken délután adta át a parlament munkácsy-termében. az átadásnál jelen volt dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, bálint józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, cseterki tajos, az elnöki tanács titkára és könyi gyula, a xiii. kerületi pártbizottság első titkára.

losonczy pál rámutatott, hogy a láng gépgyárnak az elmúlt 100 év minden szakaszában fontos szerepe volt a hazai ipar fejlesztésében. gőzturbinái, kazánjai, vegyipari és élelmiszeripari berendezései, a láng-motorok az országban mindenütt megtalálhatók, de maradandó megbecsülést vívott ki magának a gyár országunk határain túl is. hangsúlyozta, hogy a gyár mozgalmas múltjának, hagyományainak tisztelete épp úgy, mint a jelen eredményeinek elismerése egyben az egész tehetséges munkáskollektíva és szakember-gárda megbecsülését is jelenti.

végül az elnöki tanács, az mszmp központi bizottsága és a kormány elismerését, üdvözlését tolmácsolta és átnyújtotta a kitüntetéseket.

a munka érdemrend arany fokozatát kapta dr. erdési nándor, a gyár műszaki igazgatója, kovács györgy vasöntő, onodi ferenc, a gyár pártbizottságának titkára és tábori gusztáv művezető.

a munka érdemrend ezüst fokozatát heten, a bronz fokozatot tizen kapták.

a kitüntetettek nevében dr. erdési nándor hangsúlyozta, hogy az elismerésben egész kollektívájuk munkájának megbecsülését látják. a vállalat háromezer dolgozójának nevében ígéretet tett, hogy további jó munkával segítik a népgazdaság fejlődését.

ezután a népköztársaság elnöki tanácsa fogadást adott a kitüntetettek tiszteletére./mtl/

14.40/-s

- 29 -

bb 35. félszáz esemény a székesfehérvári alba regia- napok programjában - interjazz fesztivál, képzőművészeti kiállítások, tudományos tanácskozások

t pr/gk-lm zs

1968. április 26.

május 5- 26 között immár ötödikben rendezik meg székesfehérvárott az alba regia- napokat, - tájékoztatta az újságírókat pénteken a magyar sajtó házában gubics istván, a székesfehérvári városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese. a város 1964 óta minden évben többhetes eseménysorozattal válik a dunántúli társadalmi, kulturális, tudományos centrumává. az alba regia- napok az idén május 5-én ünnepi tanácsüléssel kezdődnek, ahol átnyújtják az alba regia- emlékérmét azoknak a fehérváriaknak, akik tevékenységükkel maradandót, kiemelkedőt alkottak. ezen a napon ünnepi fennállásának 100. évfordulóját a székesfehérvári közgazdasági szakközépiskola is; a „születésnapot, megőrkítő márványtáblát bensőséges ünnepségen leplezik le. május 6-án a városi tanács nagytermében megyei ifjúság- parlamenti kezdődik, 19-én ünnepélyes üttörőavatáson jutalmazták meg azokat a kis vörösnnyakkendőseket, akik a legtöbb társadalmi és kulturális munkát végezték a városért.

számos tudományos tanácskozást is rendeznek az alba regia- napok alkalmából: így országos városépítészeti konferenciát, történelem és népművelési ülészakot, színháztudományi előadást, egészségügyi szimpoziomot. május 21-én székesfehérvárott tartja megnyitó ülését az ókori feliratokkal foglalkozó tudományos szervezet, a nemzetközi epigráfiai szeminárium is. a tanácskozáson számos külföldi tudós és kutató vesz részt.

a kulturális rendezvényeket az alba regia interjazz fesztivál nyitja, résztvevői - magyar, szovjet, bolgár, angol, argentin, francia, holland, lengyel és nyugatnémet zenekarok - 11-én nemzetközi gálaestet adnak. május 14-én a budapesti nemzeti színház társulata játssza vörösmarty művét, a „czillei és a hunyadiak, -at, fesztivált rendeznek a városi és megyei bábcsoportok, valamint a megye öntvény művészeti csoportjai, népi együttesei. több képzőművészeti kiállítás is helyet kapott a programban, köztük bencze lászló kossuth díjas festőművész tárlata, amely az istván király muzeumban nyitlik.

az alba regia- napok műsorrendje összesen kis híján félszáz eseménnyel kínál gazdag láttnivalót. /mti/

14.55/lm

- 30 -

bb 36. Ulést tartott a kneb

gk/hné/-s zs bs

1968. április 26.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén megtárgyalta a dolgozók beadványai intézésének utóvizsgálatáról készült jelentést. két évvel ezelőtti széleskörű országos vizsgálat keretében tárta fel a népi ellenőrzés, hogy a tanácsi szervek, valamint az érintett főhatóságok hogyan intézik a dolgozók beadványait. a kneb jelentése alapján hozott kormányhatározat megszabta a tanácsi szakigazgatási szervek fő- és szakfelügyeletét ellátó miniszterek és országos hatáskörű szervek ezirányú feladatait. a kormányhatározat végrehajtásáról a közelmúltban 15 miniszteriumban, illetve főhatóságnál tájékozódott a népi ellenőrzés. hat tárcánál, főhatóságnál, továbbá hat megyében és tíz fővárosi kerületben pedig a tanácsoknál utóvizsgálat során győződtek meg a népi ellenőrök arról, hogy milyen mértékben gyorsult, javult a lakosság ügyeinek intézése. a vizsgálatról készült összefoglaló jelentést, amely sok tekintetben kedvező előrehaladásról ad számot, a kneb a kormány elé terjeszti./mti/

--

bb 37. a magyar szocialista munkáspárt

lk/-s zs bs

1968. április 26.

központi bizottsága táviratban üdvözölte edgar woog-ot, a svájci munkáspárt főtitkárát 70. születésnapja alkalmából./mti/

--

bb 38. losonczi pál,

lk/-s zs bs

1968. április 26.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte etienne eyadema köztársasági elnököt, a togo köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

--

bb. 39. filmsiker bogotában

1 pr/hné/zs/il bs

1968. április 26.

április közepén magyar filmhetet rendeztek columbia fővárosában, bogotában. a nagyszerű, teltházas előadások során levetítették az iszony, a szegénylegények, az új gilgames, a tilos szerelem és a gyermekbetegségek című mafilmműveket./mti/

--

15.37/a

- 31 -

Ad

bb. 40. „külföldiek napja,, a miskolci nemzetközi kohászati
ankéton

vid kz/sk/ká/1l bs

1968. április 26.

a „külföldiek napja,, volt péntek a miskolci nehézipari
műszaki egyetem kohómérnöki kara által rendezett nemzetkö-
zi elméleti kohászati ankéton. az egyetem kohómérnöki kará-
val baráti kapcsolatokat tartó kassai műszaki iskola, a frei-
bergi képlékeny-alakítási intézet, az ostravai bányászati a-
kadémia professzorai és tudományos kutatói, valamint svájci
és nyugatnémet szakemberek tartottak előadásokat az acél-
gyártás jelenlegi helyzetéről, különös tekintettel a minőségi
acélok gyártására. a hazai előadók közül nagy figyelmet kel-
tett dr. horváth jános, a magyar vas- és acélipari egyesülés
vezérigazgatója, aki a nagyolvasztói vasolvasztásra kidolgo-
zott vizsgálati módszerét ismertette./mti/

--

bb. 44. elutazott az örmény tudományos akadémia küldöttsége

t di/gk/zs/1l bs

1968. április 26.

pénteken elutazott budapestről az örmény tudományos akadé-
mia öttagú küldöttsége, amely v.a. ambarcumjannak, az örmény
tudományos akadémia elnökének vezetésével tíz napot töltött
hazánkban. a delegációt straub f. brunó, a magyar tudományos
akadémia alelnöke, kónya albert, az akadémia főtitkárhelyettese,
továbbá az elnökség több tagja bucsuztatta. ott volt. v. a.
koroljov, a budapesti szovjet nagykövetség tanácsosa./mti/

--

bb. 45. elutazott budapestről gotovin natsagdorja

k pr/hnó/zs/1l bs

1968. április 26.

aki a mongol béke és barátság szakszervezetek szövetsége képví-
seletében részt vett a hazafias népfront 4. kongresszusán. a
ferihegyi repülőtéren barati józsef, a hazafias népfront orszá-
gos tanácsának titkára és nánási lászló, a népfront elnökségé-
nek tagja bucsuztatta./mti/

--

- 32 -

15.45/e

hkr

bb. 41. a fővárosi főügyészség

j/zs/1l bs

1968. április 26.

a fővárosi bírósághoz vádiratot nyújtott be összeesküvés miatt
pór györgy és társait ellen indított bűnügyben. az ügyészség
pór györgyöt és társait államellenes összeesküvés kezdeményezé-
sével és vezetésével, illetve államellenes összeesküvésben való
részvétellel vádolja./mti/

--

bb. 42. jubileumi műszaki ankét a negyed százada működő ajkai
timföldgyár - és alumíniumkohóban

a vid kz/sk/ká/1l bs

1968. április 26.

kétnapos jubileumi ankét kezdődött pénteken a fennállása
negyed százados évfordulóját ünneplő ajkai timföldgyár - és alu-
miniumkohóban. a magyar bauxit- és alumíniumipar e fontos köz-
pontjában, mint a tanácskozáson elmondták, - 1943. február
5-én kezdődött meg a termelés. az eredetileg tervezett 20 000
tonnás kapacitást azonban csak jóval később 1950-ben érte el az
üzem. az időközben végrehajtott nagyszabású bővítés 1950-1955 -
ben fejeződött be, s ez az ajkai timföldgyártás teljes au-
tomatizálásához vezetett. a növekvő igények miatt a korábbinál
gyengébb minőségű bauxit feldolgozására is vállalkoznia
kellt az üzemnek. ennek ellenére az anyagköltséget több mint 40
százalékkal csökkentették. 1956-1957-ben egy-egy tonna timföld
előállításához még tíz tonna gőzt használtak fel, ma pedig
mindössze 3,6-3,7 tonnát. ezek a mutatók, mint a műszaki ankét
előadói hangoztatták, a legfejlettebb ipari országok hasonló
üzemeinek szintjén mozognak./mti/

--

bb. 46. új vezetőséget választott a magyar építőművészek szö-
vetsége

t sb/lk/1e/1l bs

1968. április 26.

az új-városháza nagytermében pénteken befejezte kétnapos
munkáját a magyar építőművészek szövetségének tisztújító köz-
gyűlése.

a vita második napján felszólt bondor józsef építésügyi
és városfejlesztési miniszter. az építőipar feladatairól szöl-
va hangsúlyozta: nagyon fontos hogy a jelenleg épülő 98 egyedi
nagy beruházás közül 15-öt még az idén, további 67-et pedig a
harmadik ötéves terv végéig átadjanak.

/folyt.köv./

- 33 -

15.55/e

hkr

bb. 46. / új vezetőséget ... 1. folyt./ 11

a következő három évben 190 000 lakást kell felépíteni, s a negyedik ötéves tervben már 400 000 új otthon átadásáról kell gondoskodni. erőteljes ütemben kell tehát fejleszteni az építés nagyüzemi, iparosítási módszereit. ebben a munkában még jelentős tartalékok feltárására lehet számítani. ezt igazolták már azok a vállalatok is, amelyek a munkaidő csökkentéséből származó kiesést a munkaszervezés javításával, tökéletesítésével pótolták. további tartalékok jelent az építkezések gondosabb műszaki előkészítése is

jó úton halad az építőanyagipar fejlesztése. beremenden sor kerül évi egymillió tonna cementet termelő új gyártelep építésére, napirenden van egy nagy üvegyár beruházásának előkészítése. rövidesen megkezdik a munkát a székesfehérvári új alumíniumszerkezeti gyár és hamarosan hozzáfognak a szentendrei betoncsőgyár építéséhez. a téglaiipar korszerűsítésének eredményeként nemcsak a mennyiségi igényeket elégíti ki, hanem ráter azoknak a jó minőségű falazótermékeknek a gyártására is, amelyeket nem kell vakolni. az új gazdaságirányítási rendszer kedvező piaci hatása érezhető a szerelvényellátásban is. a tömegesen épülő magas házaknál azonban sürgősen megoldandó feladat, hogy a gépipar ne csak külföldre, hanem belföldre is kifogástalan felvonókat gyártson.

hatások

a piaci ~~hatások~~ érvényesülésével most már sokkal bonyolultabb a tervezők feladata, mint korábban. jobban kell számolni a megrendelő pénzével, az épület funkcionális igényeivel és össze kell egyeztetni azokat az esztétikai és városképi követelményekkel. a gazdaságosság mérlegelésében első helyre kerül, hogy a kész épület fenntartása, üzemeltetése legyen kedvező, hiszen a gyakori karbantartási vagy javítási költségekkel alaposan ráfizet a megrendelő, ha csak olcsó kivitelezést követel. a tervező intézetekben jelenleg nagyobb a kínálat, mint a kereslet. nem lenne helyes azonban ezt a nagy szellemi kapacitást kihasználatlanul hagyni. örvendetes, hogy a tervezők mind nagyobb részt vállalnak a beruházások előkészítésében, lebonyolításában, meg kell azonban keresni az alkalmat a szellemi export kiterjesztésére is.

bondor józsef hangsúlyozta, hogy a minisztérium széleskörű együttműködésre kéri a szövetség tagjait.

/folyt. köv./
16.00/11

ng

- 34 -

bb. 46. új vezetőséget .... 2. folyt./ 11

a kapcsolatok szorosabbra fűzése érdekében közös szakértői csoportok megalakítását javasolta hogy ezek a testületek részletesen megvitassák majd az építésügy legfontosabb problémáit s széleskörű társadalmi bírálat figyelembevételével határozzák meg a feladatokat.

a kétnapos tanácskozáson elhangzott felszólalásokra csaba lászló főtitkár válaszolt, majd a közgyűlés határozatot hozott a szövetség legfontosabb feladatairól. többek között elhatározták, hogy messzemenő társadalmi segítséget nyújtanak az építésügy 15 éves távlati tervének kidolgozásához is. a közgyűlés végül megválasztotta a szövetség 40 tagú új vezetőségét, amely szombati első ülésén választja meg az elnökséget./mti/

-. -

bb. 48. Ülést tartott a budapesti pártbizottság

tr/zs/11 bs

1968. április 26.

az mszmp budapesti bizottsága németkároly első titkár elnökségével kibővített ülést tartott. az ülésen résztvett és felszólalt aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára.

a pártbizottság megtárgyalta és elfogadta a budapesti műszaki és közgazdász értelmiség helyzetéről, eszmei-politikai fejlődéséről, s a köztük végzett politikai munka feladatairól szóló előterjesztést. a napirend előadója nagy richárd, a pártbizottság osztályvezetője volt. szépvölgyi zoltán, a pártbizottság titkára tájékoztatást adott a főváros fejlődését érintő néhány kérdésről, venéczki jános, a pártbizottság titkára személyi kérdéseket terjesztett elő. a pártbizottság felmentette ujjvári istván, a budapesti pártbizottság párt- és tömegszervezetek osztálya vezetőjét, s hozzájárult áthelyezéséhez más munka területre. a párt- és tömegszervezetek osztálya vezetője dr. prieszol olga a 2. kerületi pártbizottság első titkára lett./mti/

-. -

16.18/11

- 35 -

hly

bb. 43. befejeződött a nagyvárosi élelmiszerellátás fejlesztését tárgyaló nemzetközi konferencia

t kf/kf/1e/gy/bs

1968. április 26.

pénteken a budapest szállóban bihari ferencnek, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjének zárszavával véget ért a nagyvárosi élelmiszerellátás fejlesztéséről tartott nemzetközi módszertani konferencia.

a négynapos tanácskozáson az élelmiszerellátással és a városfejlesztéssel foglalkozó magyar tudósok és gyakorlati szakemberek 20 előadását, korreferátumát a szocialista országok szakembereinek 16 hozzászólása egészítette ki. az előadások és a vita foglalkozott az élelmiszerszükséglettel és ellátással, külön a zöldség és gyümölcsellátás kérdéseivel, az ezekkel kapcsolatos szállítási feladatokkal, valamint a nagyvárosi élelmiszer-értékesítés problémáival. a konferencia megállapította, hogy többmillió lakosu nagyvárosok biztonságos, jó ellátása az eddigi módokon már nem oldható meg. a fokozódó mennyiségi, minőségi és választék-igények kielégítése új feladatokat jelent. ezek megoldására az élelmiszerek, elsősorban a gyorsan romló élelmiszerek termelő és feldolgozó helyeinek megfelelő telepítése, a szállítás és az értékesítés egyeztetése még igen sok lehetőséget rejt magában.

a tanácskozás számos új feladatot adott a szakembereknek a további vizsgálatokhoz. egyebek között figyelemztetett a táplálás problémájára, az életkor meghosszabbodásával, a munkaidő csökkentéssel, a külső- és belső idegenforgalommal kapcsolatban az ellátandók számának és szükségleteinek gyors hullámzására, stb.

a nemzetközi konferencia a nagyvárosi élelmiszerellátás távlati fejlesztési elképzeléseinek kialakításával most különösen időszerűvé vált problémát tárgyalta. az idén kezdődött meg ugyanis az 1985-ig terjedő időszakra szóló hosszútávú tervmunka elemzési szakasza, amelyhez a tanácskozás hasznos információkat nyújtott./mti/

16.35/gy

1/12

- 36 -

bb. 49. százazáreket érdekel: az áfor az idén 50 új nagy benzinkutat telepít, négy autóápoló standot épít - sajtótájékoztató az áfor-nál

t hbj/tr/1e/gy/bs

1968. április 26.

ternyák benő, az áfor igazgatója pénteken sajtótájékoztatón ismertette a vállalat munkáját és terveit. elmondta: mivel már több mint 140 000 személygépkocsi és több mint félmillió motorkerékpár fut az országutakon, nagyon indokolt a hosszú időn át elhanyagolt töltőállomás-hálózat fejlesztése. egy-másfél évtizedig ugyanis nagyon keveset tettünk ennek érdekében. az elmúlt évben azonban 30 új korszerű benzínállomást épített az áfor, jórészt az autópályák mentén, illetve a fővárosban. az idén folytatja ezt a fejlesztést az áfor - a felügyeletét ellátó kőolajipar anyagi támogatásával - 50 új, korszerű benzínállomást ad át, harmincat még az idegenforgalmi idény előtt. az áfor tovább szélesíti a benzinkutaknál az autóápolási és felszerelési cikkek árusítását, a nyáron 200 több nyelvet beszélő egyetemistát és középiskolást is foglalkoztat a nagyobb töltőállomásoknál. síófokon, szegeden és budaörsön, továbbá még egy kijelölésre váró helységben autóápoló-standokat szerel fel. a „guruló benzinkutak”, már utrakészen állnak, ellátják az autósokat a bnv idején, később szegedre, illetve sopronba kerülnek. a közeljövőben világszinten is versenyképes új olaj kerül forgalomba - multisuper néven - . prometeheus a neve az áfor új részlegének, amely országszerte olajtűzelésű berendezéseket tervez, szerel és helyez üzembe kisebb vállalatoknak, vendéglátóipari egységeknek, stb. tavaly 200 000 olajkályhatulajdonos volt az országban, számuk előreláthatólag az idén százötvenezerrel növekszik. ezért az olajkályhák működtetéséhez szükséges olajjal teli kannákat az áfor minden nagyobb városban a jövőben a házhoz szállítja./mti/

16.50/e

- 37 -

1/12

bb. 50. paratifusz baktériumok okozták a sárosdi tömeges ételmérgezést

vid-kz/sk/ká/gy/bs

1968. április 26.

a fajér megyei köjál befejezte a sárosdi tömeges ételmérgezést okozó disznósajt- és nyershusminták laboratóriumi vizsgálatát. megállapították, hogy mind a feldolgozott, mind pedig a nyershusban paratifusz baktériumok voltak. a kórokozók valószínűleg a gondatlan kezelés következtében kerültek a husra, illetve a disznósajtba. a helyszíni vizsgálat szerint a mezőfalvi állami gazdaság tükröspusztai üzemegységének konyhája nem volt alkalmas hentesáru készítésére. ezen túlmenően a húst egy azelőtt földesáru előkészítésére szánt helyiségben darabolták fel, s minden bizonnyal ott kerültek a kórokozók a husra. nem volt kielégítő a disznósajt hőkezelése sem. rövid ideig főzték, a baktériumok életképesek maradtak.

a köjál a fertőzés terjedésének megakadályozására megtette a szükséges intézkedéseket. a husfeldolgozásnál foglalkoztatottakat eltiltották élelmiszerek készítésétől. az üzemi konyhát fertőtlenítették. további megbetegedés nem történt. a még kórházban fekvő 17 beteg állapota tovább javult. az orvosok véleménye szerint néhány napon belül valamennyien hazatérhetnek./mti/

bb. 51. halálos baleset

k bc/j/sr./gy/bs

1968. április 26.

a kerepesi ut 17. szám alatti cordatic gumigyárban egy hattonnás teherautó tartott a kapu felé, rakfelületén rédling károly, 46 éves szállító munkással. a gépkocsi mellől hajdu ágoston, 61 segédmunkás - feltehetően tréfából - seprűvel rédling felé csapott. a szállítómunkás elkapta a seprűt: a huzakodás következtében hajdu ágoston a teherautó alá került, s az halálra gázolta. a rendőrség vizsgálatot indított a halálos baleset körülményeinek tisztázására./mti/

16.55/gy

- 38 -

bb. 52. közlekedési balesetek

k bc/j/sr/gy/bs

1968. április 26.

a határ ut-gyáli ut villamosmegállóban haris sándorné, 56 éves takarítónő mozgó 13-as villamosról szállt le. leesett és súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a szabadsajtó uton incze géza, 24 éves gépkocsivezető személyautóval nem adta meg az elsőbbséget s a kijelölt gyalogátkelőhelyen elűtötte szabó levante, 23 éves felszolgáló, budapesti lakost, akit a mentők kórházba szállítottak. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a 17. kerületi pesti ut és a fehértemplom utca torkolatánál mózes illésné, 48 éves segédmunkás kerékpárral elmulasztotta az elsőbbség adást, és összeütközött egy távolsági autóbusszal. a kerékpáros súlyosan megsérült, s kórházba szállították.

a 6. kerületi bajcsy zsilinszky uton dös márton, 22 éves beállító motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot, s az előtte megálló személygépkocsinak ütközött. a motorost súlyosan megsérült, kórházba vitték.

a 4. kerületi árpád uton vácz lászló, 37 éves műszerész motorkerékpárjával nem tartotta be a követési távolságot, és egy tehergépkocsinak ütközött. a motorost súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a 3. kerületi korvin ottó uton boros istván, 30 éves gépkocsivezető tehergépkocsival szabálytalanul előzött, s összeütközött egy 18-as villamossal. a villamoson utazó borbély sándor, 71 éves nyugdíjas súlyosan megsérült. kórházba szállították. a tehergépkocsivezető ellen eljárás indult./mti/

bb. 53. újra hullámszik a városligeti tó

i jf/lk/ie/gy/bs

1968. április 26.

a városligetben mindig az jelenti a tavaszi igazi kezdetét, amikor vízzel töltik fel a tó medencéjét. az idei elárasztást pénteken kezdték meg, miután az építőmunkások befejezték azoknak a csővezetékeknek a lefektetését, amelyekkel télen majd egy jégkorongpálya nagyságu területet fagyaszthatnak.

/folyt. köv./
17.05/g

- 39 -

bb. 53. / újra hullámzik.... 1. folyt./ gy

a déli órákban már ismét hullámzott a tó, a 20 000 négyzetméteres területet azonban csak 5-6 nap múlva lepi el teljesen a víz, 60-80 centiméteres magasságban. a csónakázás május 1-én kezdődik - összesen 68 kishajó várja a vendégeket./mti/

bb. 54. a balaton-part áruellátásáról tanácskoztak síófokon
vid-kz/sk/ká/gy/bs

1968. április 26.

a balaton déli partjának áruellátásában érdekelt országos és megyei szervek képviselőinek részvételével rendezett tanácskozást pénteken síófokon a somogy megyei tanács. a szezonra, mint az illetékes vállalatok képviselői elmondták, hónapokkal ezelőtt megkezdődött a felkészülés. a kereskedelem idejében megkötötte a szerződéseket a feldolgozó és szállító vállalatokkal. ennek alapján a tavalyihoz viszonyítva mind mennyiségileg, mind pedig minőségileg jobbnak ígérkezik a déli balaton-part vendégeinek ellátása. az élelmiszer-boltok állandóan legalább 110 millió forintos árukészletet tartanak, s ez a tapasztalatok szerint elegendő lesz az igények zavar-talan kielégítésére. korlátlan mennyiségben áll rendelkezés-re sör és egyéb üdítő ital, továbbá mindenfajta édesipari és konzervkészítmény. a husipari vállalat 50féle készítménnyel vonul fel, a szövetkezeti zöldség-gyümölcs kereskedelem 2 300 vagon árut szándékozik forgalomba hozni, emellett több mint 50 termelőség szövetkezeti kezelésben levő zöldség-gyümölcs pavilon is részt vesz majd az üdülővidék ellátásában./mti/

bb. 55. hét perc alatt megsokszorozható a mezőgazdasági gépek élettartama - francia cég gyorsedzési bemutatója a bakonyban

vid-cs/tné/ká/gy/bs

1968. április 26.

hét perc alatt 3-5-szörösére növelték a mezőgazdasági gépek élettartamát azon a gyakorlati bemutatón, amelyet pénteken a párizsi uGINE-carbone cég rendezett a bakonyvidék termelőség szövetkezeteiben.

/folyt. köv./

- 40 -

17.15/1L

Me

bb. 55. / hét perc alatt.... 1. folyt./ gy

az érdekes eljárás lényege, hogy stelligine nevű ötvözetet ráhegesztik a kopásnak, ütésnek leginkább kitett gépalkat-részekre. a fémkarbamidokból készült anyag rendkívül kemény, ezért főleg az ekevas és csoroszllya, a boronafogas, a tárcsa-élek és a vetőgépfogak tartósításánál nagyjelentőségű. a bármely termelőség szövetkezeti műhelyben percek alatt elvégezhető tartósító, erősítő munkafolyamatot nagy érdeklődéssel figyelték a bakonyi mezőgazdasági üzemek szakemberei, akik a kőves, kavicsos talajokon gyakran tapasztalnak kopásból, ütésből származó gépkárokat. a hagyományos edzési módszerrel a kovács-műhelyek, gépjavitó részlegek már nem tudnak lépést tartani a gyorsütemű gépesítéssel. az új francia ötvözet egyúttal - a krom és nikkel tartalma révén - korrozióálló is kitűnő.

a francia gyorsedzési eljárás magyarországi bemutatójára a nyugateurópai, valamint a csehszlovákiai, lengyelországi és romániai sikeres alkalmazás után került sor. az ötvözetet és annak felhasználási technológiáját az ország más vidékein is bemutatják./mti/

bb. 57. befejeződött a dunántúli színházak második találkozója - átadták a somogy megyei tanács dívjait

vid-kz/sk/ká/gy/bs

1968. április 26.

pénteken befejeződött a dunántúli színházak kaposvárott megrendezett második találkozója. ötnapos eseménysorozatában a győri, a pécsi, a kaposvári és a veszprémi színház művészei három új magyar drámával és egy klasszikus francia verses drámával szerepeltek. a pénteki záróünnepségen dr. várkonyi imre a somogy megyei tanács vb elnökhelyettese, köszönetét fejezte ki a résztvevő színházak művészeink, rendezőinek, s átadta a megyei tanács dívjait. a pécsi együttes gosztonyi jános sziget című drámájának előadásáért a kaposvári csiky gergely színház révész gy. istván az első 36 óra című drámájának előadásáért 7 500 - 7 500 forintot, a győri együttes pedig vészli endre: kettévált mennyezet című tragikomédiájának előadásáért 5 000 forintos jutalmat kapott. a színházművészeti szövetség nevében kazimir károly, a thália színház művészeti vezetője, emlékszerleget adott át a találkozón részt vett négy színház vezetőjének./mti/

17.25/g

- 41 -

Me

bb. 56. száz művészi kivitelű fényképen mutatkozik be pécs és a testvérvárosoknak

vid fm/tné/ká/11 bs

1968. április 26.

a pécsi városi tanács művelődésügyi osztályáról pénteken száz-száz művészi kivitelű fényképet indítottak utnak az olaszországi pármába és bolognába azzal a céllal, hogy a mecsekfaljai várost bemutassák a testvérvárosoknak. a fényképek javarészt a mecseki fotóklub művészei készítették, és a felvételek szemléltetik pécs történetét, műemlékeit, új negyedeit, gazdasági és kulturális életét, a város természeti szépségeit, panorámáját. a „pécs képekben” című fotókiállításhoz ezer olasznyelvű prospektust mellékeltek. ezt az anyagot eljuttatják pécs többi testvérvárosába - köztük az ukrainai Lvovba, a finnországi Lahtiba és a franciaországi dijomba is./mti/

bb. 58. javul pest megye ivóvíz-ellátása

vid fm/gö/ká/11 bs

1968. április 26.

pest megye tanácsa pénteken ülést tartott amelyen többek között megtárgyalták a lakosság ivóvíz ellátásának helyzetét, az ezzel kapcsolatos fejlesztési terv szerint 1980-ra a megye lakosságának hetven százalékát kívánják vezetékessé ivóvízzel ellátni. többek között vádott megépítik a második nagyteljesítményű nyomóvezetékét és bővítik a hálózatot, cegléden a vezetékrendszer rekonstrukciójára kerül sor, szentendrén két új kuttal gyarapodik a vízmű, nagykerészen hozzálátták az új városi vízmű építésének előkészítéséhez, gödöllőn pedig tároló medencék, újabb kutak, gépházak építését tervezik. ezenkívül vízműveket létesítenek, illetve a meglévőket bővítik a járási székhelyeken, valamint a nagyobb községekben. megvizsgálják továbbá annak lehetőségét is, hogy a főváros környéki községeket miként köthetnék össze a budapesti vízműhálózattal./mti/

bb. 59. új magyar gyógyszer a fehérvérűség eredményesebb gyógyítására

a vid fm/tné/ká/11 la

1968. április 26.

a debreceni hematológiai kongresszus második napján, pénteken két kerekasztal-konferenciát tartottak, ugyanakkor három szekcióban folytatódott az előadások.

/folyt.köv./
17.30/11

- 42 -

kle

bb. 59./ új magyar ... folyt./ 11

a délelőtti kerekasztal-konferencián dr. petrányi gyula professzor, a debreceni orvostudományi egyetem 1. számú belklinikájának igazgatója elnökölt. a konferencián egy új magyar gyógyszer, a myelobromol alkalmazásának tapasztalatait összegezték. ez az új gyógyszer az idült fehérvérűség gyógyítására eredményesebben alkalmazható, mint az eddig használt más gyógyszerek. a hematológusok az új gyógyszer kémiai gyógyszerhatástani tulajdonságait, az állatkísérletes eredményeket, a betegeken szerzett tapasztalatokat, valamint a más gyógyszerekkel kapcsolatos összehasonlítási eredményeket összegezték és vitatták meg.

a délutáni kerekasztal-konferencián a vörös vérséjt membrán-szerkezetének működésével kapcsolatos kérdéseket beszéltek meg a szakemberek. dr. hollán zsuzsa, az országos vérellátó szolgálat központi kutató intézetének tudományos igazgatója elnökletével elsősorban az országos vérellátó szolgálat központi kutató intézetében elért eredményeket ismertették./mti/

-.-

bb. 60. magyar-arab barátsági est szegeden

vid cs/tné/ká/11 la

1968. április 26.

szegeden pénteken a csongrád megyei kisz bizottság és a hazafias népfront városi bizottsága magyar-arab baráti estet rendezett a juhász gyula művelődési otthon nagytermében. kedvessy györgy professzor, a hazafias népfront szeged városi bizottságának elnöke köszöntötte a városban tanuló arab diákokat, valamint a helyi ifjúsági szervezetek képviselőit: az egyetemi, főiskolai és az üzemi fiatalokat. beszédében elítélte az izraeli agressziót. a baráti találkozó magyar és arab népi táncokból népdalokból összeállított műsorral zárult./mti/

-.-

18.00/11

- 43 -

kle

bb. 64. magyar-nigériai gyógyszeripari vegyesvállalat alapító közgyűlés

t sz/lk/1e/gy/La

1968. április 26.

pénteken a medimpex külkereskedelmi vállalatnál hamburger László vezérigazgató és L. E. Etim, a Lagosí Imarsel Chemical Company Ltd. igazgatója aláírta a nigériai fővárosban létesülő gyógyszeripari vegyesvállalat alapító okmányát. A részvénytársaság formájában létrejövő magyar-nigériai vállalat igazgatótanácsának ezen az első közgyűlésén L. E. Etim a következő nyilatkozatot adta:

- nigéria jövője szempontjából fontos tényező 56 millió főnyi lakosságának jobb egészségügyi ellátása. Ehhez járul hozzá az új gyógyszeripar, amely egy szocialista ország állami vállalatának és egy afrikai ország magáncégének együttműködésével jön létre. A nigériai gyógyszerüzemek eddig csak külföldről behozott készítmények átcsomagolásával foglalkoztak. A magyar vállalattal nem ilyen formában jön létre az együttműködés. Magyar gyártási eljárások, technológiák átvételével rendezkedünk be, kezdetben 20-30féle készítmény gyártására. Az első időszakban évi 300 000 nigériai font értékben kívánunk előállítani különböző gyógyszereket, köztük 100 millió tabletta, amelyek főként a trópusi betegségek gyógyítására, megelőzésére szolgálnak. A gyár területét már kijelöltük, a tereprendezés is megtörtént, s magammal hoztam konzultáció végett az építési terveket, amelyeket az igazgató tanács jóváhagyott, így az építkezés rövidesen megkezdődhet. Terveink szerint a gyár egy- másfél év múlva kezdi meg működését. Mind a gyár berendezésében, mind a technológiák kialakításában nagymértékben számítunk a magyar szakemberek segítségére, közreműködésére. /mti/

bb. 63. Losonczi Pál távirata az algériai elnökhöz

tr/zs/gy/La

1968. április 26.

A huari bumedien algériai elnök elleni merényletkísérlet kapcsán Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki együttérzését az algériai elnöknek. /mti/

- 44 -

bb. 65. május 1-én az országos muzeumok

k ol/gk/sr/1l La

1968. április 26.

egész nap nyitva tartanak, kivétel a szépművészeti múzeum, amely csak a felvonulás végeztével nyitja meg kapuit. Május 2-án valamennyi országos múzeumban szünnap lesz. /mti/

bb. 61. Magyarországon is bővül az europabus hálózat - budapesti üléséről az urf

t hbj/tr/1e/1l La

1968. április 26.

az urf - az európai vasutak közúti szolgáltatásának szövetsége - amely 1950 végén alakult, s 16 európai ország vasutigazgató-ságát sorolja tagságába - pénteken és szombaton budapesti tartja 12. ülését. az urf-nak, - amelynek feladata, hogy minden közlekedési ágazat felhasználásával segítse európa-szerte a turizmust, illetőleg az utasok kényelmét - 1966 óta tagja a magyar közlekedés is. az urf kiépítette az europabus hálózatát, amelyben egyben a vasut, a hajózás és a legközelebbi koordinációja is.

az ülés alkalmával pénteken Helmut Stukenberg, az urf elnöke, Rödönyi Károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója és Tapolczai Kálmán, az autóközlekedési tröszt vezérigazgatója sajtótájékoztatót tartott.

Helmut Stukenberg kifejtette: az europabus hálózat kiépítésével a szervezet kényelmes utazást kíván teremteni a legmegfelelőbb

közlekedési eszközök igénybevételével. az europabus hálózaton 1967-ben 508 353 személyt szállítottak. az uic - a nemzetközi vasut-egylet - tagjai, amelyek életre hívták az urf-et, tudják, hogy a vasut a jövőben is megőrzi elsőbbségét a tömegközlekedésben, a kirándulók utaztatásában azonban mind nagyobb jelentőségre tesz szert a többi közlekedési ágazat is és ennek koordinálásán kell mindannyiunknak dolgozni. örülünk, hogy Magyarország, mint az urf tagja ebben a munkában igen tevékenyen vesz részt.

Rödönyi Károly hangsúlyozta: azzal, hogy a magyar közlekedés is bekapcsolódott az urf tevékenységébe, nagyobb lehetőségek kínálkoznak idegenforgalmunk szélesítésére. Tapolczai Kálmán elmondotta: a magyar autóközlekedés a múlt évben két europabus járatot közlekedtetett, egyiket Budapest és Bécs között, a másikat „magyar rapszódia”, néven Budapest-Balaton-Kecskemét-Eger körúton. az idén tovább bővíti az europabus hálózatát, az ünnepi játékokra szegedre és a főidőnyben Budapest-Tihany-Hévíz között. /mti/

- 45 -

bb. 62. ülést tartott az egyesített energiarendszerek központi teherelosztó tanácsa

tm/il la

1968. április 26.

az egyesített energiarendszerek központi teherelosztó tanácsa jerevánban tartotta 17. ülését, bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország az ndk, románia és a szovjetunió képviselőinek és szakértőinek részvételével. a tanácsülésen értékeltek és felülvizsgáltak az egyesített energiarendszerek 1967 évi működésének eredményeit, valamint az igazgatóság további tevékenységével kapcsolatos feladatokat. a tanács ülése a teljes egyetértés és kölcsönös együttműködés szellemében zajlott le./mti/

bb. 66. ilku páál látogatása vas megyében

a vid ká/tné/ká/il la

1968. április 26.

ilku páál művelődésügyi miniszter pénteken délelőtt vas megyébe látogatott. szombathelyen kovács antalnak, a megyei pártbizottság első titkárának, dr. gonda györgynek, a megyei tanács elnökének és vámos józsefnek, a városi pártbizottság titkárának társaságában városnézésen vett részt, majd felkereste a tanítóképző intézetet. az intézetben szalay lászló igazgató fogadta a vendégeket és tájékoztatta őket a tanítóképző oktató-nevelő munkájáról, nemzetközi kapcsolatairól, a tanári kar pedagógiai és tudományos tevékenységéről, a tanító-és könyvtáros-képzés problémáiról.

ilku páál megtekintette az intézet klubját, gyakorló iskoláját, nyelvi stúdióját, elbeszélgetett a tanárokkal és a hallgatókkal.

délután a miniszter a megye vezetőivel a körmendi felsőfoku mezőgazdasági technikumot látogatta meg, s tájékozódott az ott folyó oktató-nevelő, kísérleti és gyakorlati munkáról.
/mti/

18.30/11

ilku

bb. 67. vasárnapi zenés tárlatvezetés

i ol/gk/sr/il la

1968. április 27.

vasárnap a petőfi irodalmi múzeumban zenés tárlatvezetést tartanak. délelőtt 11 órakor kezdődik gúndör mártá, szebenyi jános, hochman józsef és torockay dénes - a magyar állami hangversenyzenekar tagjainak - hangversenye, amelynek műsorán mozart, haydn és beethoven művek szerepelnek. a koncert szünetében pór anna muzeológus mutatja be a résztvevőknek a múzeum „a reformkor és a szabadságharc irodalma,, című kiállítását./mti/

bb. 68. dr. nureddin atasszi,

tr/zs/il la

1968. április 27.

a szíriai arab köztársaság államfője táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének szíria nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb. 69. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

k hbj/lk/ie/il la

1968. április 26.

hogy április 27-től, szombattól, az alábbi strandok és uszodák állnak a közönség rendelkezésére: rudas uszoda, lukács-uszoda, római strand, csillaghegyi - strand, szabadság strand és a széchenyi strand./mti/

bb. 72. operabemutató debrecenben

vid cs/tné/il la

1968. április 26.

pénteken este a debreceni csokonai színházban operabemutatót tartottak. ezuttal verdi álarcosbál című háromfelvonásos operája került színre kertész gyula rendezésében. a főbb szerepeket csongor józsef, berczelly istván, czakó mária, varga magda, marcali kiss zsuzsa és gázsó jános énekelte. a máv debreceni filharmónikus zenekarát rubányi vilmos vezényelte./mti/

18.35/11

ilku

bb. 70. kállai gyula látogatása csongrád megyében

vid gk/gy/la

1968. április 26.

kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés, valamint a hazafias népfront országos tanácsának elnöke csütörtökön és pénteken kétnapos látogatást tett csongrád megyében.

csütörtökön szegeden, a megyei pártbizottság épületében a megye vezetői tájékoztatták a vendéget a terület gazdasági és politikai helyzetéről. kállai gyula ezután siklós jánosnak, a megyei pártbizottság titkárnak, perjesi lászlónak, a szegedi pártbizottság első titkárnak, dr. biczó györgynek, a szegedi tanács vb elnökének társaságában részt vett a szegedi orvostudományi egyetem új kollégiumi épületének avatásán. a parlament elnöke délután találkozott a szeged környéki olajipar vezetőivel és dolgozóival. erre az útjára dr. komócsin mihály, a megyei pártbizottság titkára is elkísérte. többek között egy új kut furását és egy új olaj-tankállomást tekintettek meg. az elhangzott tájékoztatók szerint már 67 olaj- és 21 termelőképes gázkut található ezen a területen. 1970 körül az ország olajtermelésének már 55, gáztermelésének 33 százalékát szeged környékéről kívánják biztosítani. kállai gyula csütörtökön még zákányszék községbe is ellátogatott, többek között rózsai istvánnak, a megyei pártbizottság titkárnak, török lászlónak, a megyei tanács vb elnökének társaságában. itt megtekintette a homokkultura tszcs majorját, majd este a falu művelődési házában időszzerű kérdésekről tartott tájékoztatót.

kállai gyula péntek délelőtt szegeden a megyei párt- és tanácsszékház épületében részt vett a hazafias népfront csongrád megyei bizottságának elnöksége és a megyei képviselőcsoport együttes ülésén. itt elsőnek katona sándor, a népfront megyei titkára, a megyei képviselőcsoport vezetője a népfrontbizottságok, a képviselők és tanácstagok együttműködéséről, a választókerületi munkáról, dr. csikós ferenc, a szegedi városi tanács vb titkára és dr. gyimesi dezső, a csongrád megyei tanács vb szervezési osztályának vezetője pedig a képviselőválasztások előtti jelölőgyűléseken elhangzott közérdekű kérdésekkel kapcsolatos intézkedésekről adott tájékoztatót.

/folyt. köv./

- 48 -

18.37/11

Me

bb. 70. / kállai gyula... 1. foly. / gy

a vitában felszólaló kállai gyula a népfrontbizottságok és a képviselők folyamatos együttműködésének jelentőségéről, a parlamenti munka további javításáról, a szocialista demokrácia fejlesztésével kapcsolatos feladatokról beszélt. kállai gyula délután több megyei vezető társaságában hódmezővásárhelyre utazott, megtekintette a finom-kerámiaipari művek alföldi porcelángyárát, valamint a városban élő képzőművészeknek nemrég épített új alkotóházát. a kétnapos látogatás befejezéseként megbeszélést folytatott a város vezetőivel, köztük dr. törökly ferencsel, a városi pártbizottság első titkárával és sajtóimrével, a városi tanács vb elnökével./mti/

bb. 71. megkezdődött győrtt a „szép magyar beszéd,, országos versenyének döntője

vid-cs/tné/gy/la

1968. április 26.

Idén harmadszor került sor a művelődésügyi minisztérium, a kies központi bizottsága, a győr-sopron megyei tanács és a győri kazinczy gimnázium rendezésében a „szép magyar beszéd,, országos versenyére, amelynek nyilvános döntője pénteken kezdődött meg győrtt. az országos versenyben részt vett nyolc és félszer diák közül pénteken a döntőbe jutott 59 versenyző szabadonválasztott szöveg mondásával lépett a zsűri elé.

az idei döntőt összekapcsolták a győri kazinczy gimnázium fennállásának 60. évfordulója alkalmával rendezett ünnepséggel. az iskolában kisalföldi nyelvművelő napot tartottak, amelyen dr. lércze lajos kandidátus, a nyelvtudományi intézet munkatársa mondott bevezetőt, majd dr. szende aladár, az országos pedagógiai intézet docense a magyar nyelvoktatás időszzerű kérdéseiről, dr. wacha imre, a nyelvtudományi intézet munkatársa a statisztikai kutatás helyzetéről tartott előadást. este az iskola klubjában író-olvasó találkozót rendeztek jávor ottó író részvételével, majd a rába művelődési házban az iskola kulturcsoportjának fellépésével zárult „a szép magyar beszéd,, országos verseny döntőjének első napja.

szombaton a közzételező szövegmondással folytatódik a verseny, az ünnepélyes eredményhirdetésre és a díjkiosztásra délután kerül sor./mti/

18.45/11

Me

49

bb. 73. ítélet a bujádi gyilkosok ügyében

vid-cs/tné/gy/La

1968. április 26.

a nógrád megyei bíróság április 9-én kezdte tárgyalni radics aladár és a fiatalokorú b. tiber, illetve ó.géza bujádi lakosok bűnperét. mindhármukat kodák józsef 24 éves bujádi traktoros meggyilkolásáért vonta felelősségre a bíróság.

január 28-án italozás után szóváltás kezdődött radics aladár és egy másik fiatalember, bódi lajos között, és a veszekedésbe kodák józsef is belekeveredett. utána elindultak hazafelé, kivéve radicsot, aki a mellészegődött két fiatalokorúval együtt, kerítéskarókkal felfegyverkezve, kodák útját állta. kodák a túlerő láttán menekülni próbált, de a fiatalokorú b. tiber karót hajított a menekülő lába közé. a földre esett, tehetetlen kodák józsefet ezután a karókkal agyba-főbe verték, és a kórházban már nem tudtak rajta segíteni.

a megyei bíróság pénteken balassagyarmaton hirdetett ítéletet a bujádi gyilkosok ügyében. radics aladárt hét évre, a két fiatalokorút pedig négy-négy évre ítélte a bíróság. az ítélet nem jogerős. a vádlottak és a védők fellebbeztek. /mti/

bb. 74. mezőgazdasági dolgozók szakmai rejtvénypályázatának eredményhirdetése

1 sz/j/1e/gy/La

1968. április 26.

pénteken a mezőgazdasági technika szerkesztőségében megtartották a folyóiratnak és az ndk magyarországi mezőgép- és traktoripari képviselői közös szakmai rejtvénypályázatának döntőjét és eredményhirdetését. a döntőre az ország különböző területeiről érkeztek szakemberek: traktorosok, szerelők, szakoktatók és tanárok. az izgalmas versenyen 15 győztes részesült értékes tárgyjutalomban. az első három helyezett: győri győző /hajduszoboszló/, főczém józsef /inárcs/ és tápai sándor /hódmezővásárhely/. /mti/

- 50 -

bb. 75. még mindig kevés tejet fogyasztunk - öt megye teji-
pari tanácskozása kecskeméten

vid cs/tné/ká/il La

1968. április 26.

pénteken, a budapest és vidéke teji-
pari vállalat öt al-
földi megye teji-
pari és állattenyésztési szakembereinek bevo-
násával tanácskozást rendezett kecskeméten. a tájékoztatók-
ból kiderült, hogy a tej forgalma állandóan növekszik. a bu-
dapest és vidéke teji-
pari vállalat öt megyére kiterjedő, több
mint 100 kilométeres körzetéből naponta 600 ezer liter tej ér-
kezik a vállalat üzemeibe. a vállalat az áru kétharmad részét
a fővárosban hozza forgalomba. a tejtermékeknek a választék
állandó bővítésével igyekeznek piacot teremteni. az első
negyedév forgalmi adataiból megállapították, hogy a tavalyi év
azonos időszakához képest jóval több tejet, vaját, sajtot, tu-
rót és tejszint vásároltak a fogyasztók. a tej fogyasztási kvó-
tája azonban még mindig alacsony. a fokozottabb kereslet kie-
légitésére jó biztosítékot nyújt a növekvő tejtermelés. ösz-
szehasonlításként elmondották, hogy míg 1935-ben egy-egy tehén-
től átlagosan 1500 liter tejet fejtek évente, jelenleg 2 600
liternél tartanak. számos olyan gazdaság van, ahol máris három-
ezer, illetve négyezer liter a tejesi átlag. a továbbiakban te-
hát a teji-
pari vállalatot mulik, hogy az eddiginél több és jobb
minőségű áru kerüljön az üzletekbe. a főváros kivételével a
városok, falvak ellátása tejjel, illetve tejtermékkel még nem
kielégítő. kecskeméten például „nem ismerik”, a joghurtot,
a kefirt, sőt olykor a tej is hiánycikk. ezért öröndetes az
a kezdeményezés, hogy a községek falvak tejállatásában vegye-
nek részt a helybeli termelőszövetkezetek is. erre a célra -
a budapest és vidéke teji-
pari vállalat körzetében - a tejsar-
nokok 55 százalékát adták át a közös gazdaságoknak.

a tanácskozás kiegészítésére tejtermék kiállítást is ren-
deztek a városban. /mti/

- 51 -

19.05/11

Wli

bb. 76. véget ért az európai evangélikus kisebbségi egyházak konferenciája

t ol/gk/sr/11 La

1968. április 26.

az európai evangélikus kisebbségi egyházak képviselői április 22 és 26 között budapesten tartották konferenciájukat. a konferencia végeztével pénteken a vörös csillag szállóban dr. andre appel a lutheránus világszövetség főtitkára sajtótájékoztatót tartott, amelyen részt vett d. káldy zoltán, a déli evangélikus egyházkerület püspöke is.

az ndk-ban és az nszk-ban, valamint az északi államokban élő mintegy 55 millió evangélikus hívőn kívül, a többi európai államban az evangélikusok más felekezetekhez képest kisebbségben vannak. ezeket a „kisebbségi,” evangélikus egyházakat a budapesti konferencián 70 külföldi és 30 magyar résztvevő képviselte, összesen husz ország küldte el delegátusát, s ezek többek között teológiai problémákról és szociális kérdésekről tanácskoztak. a konferencia foglalkozott a lutheránus világszövetség legközelebbi ülésének előkészületeivel is.

a tanácskozáson részt vevő külföldi lelkesek az elmúlt vasárnap 12 fővárosi és vidéki gyülekezetben prédikáltak, s további husz magyar gyülekezetet látogatnak meg április 28.-án.

az újságírók kérdéseire válaszolva dr. andre appel, valamint paul hansen, a világszövetség kisebbségi egyházak osztályának titkára és hans-wolfgang hessler, az ewangelischer presse-dienst főszerkesztője elismeréssel nyilatkozott a magyarországi evangélikus egyházi életéről./mti/

- 52 -

19.07/11

bb. 77. a „nabucco,” felújítása az erkel színházban

t ol/gk/sr/11 La

1968. április 26.

pénteken az erkel színházban nagy sikerrel mutatták be verdi „nabucco,” című négyfelvonásos dalművének felújítását. az operát békés andrás rendezte, a díszleteket forray gábor, a jelenszereket szeitz gizella tervezte, a karmester lukács ervin volt. nabucco szerepében melis györgyöt hallhatta a közönség, zachariast szalma ferenc alakította, abigél szerepét déry gabriella énekelte./mti/

bb. 78. bemutató a madáchban - shakespeare - felújítás a vigben

t pr/hnd/zs/11 La

1968. április 26.

pénteken két budapesti színházban volt premier-nap. a madách színház társulata illyés gyula művét, a római császárság korszakában játszódó „kegyenc,”-et mutatta be. a vámos lászló rendezte dráma főszerepében gábor mikiós, mensáros lászló, pécsi sándor és tolnay klári mutatkozott be.

shakespeare sokat játszott klasszikusát, a vizkereszt-et a vigszínház társulata újította fel. a kapás tiber rendezte vigjáték érdekessége, hogy - magyar színpadon először - egy színész játszotta a főhős-kerpár fiú és lány szerepét is. a bravuros színészi játékra lehetőséget teremtő szerepben ruttkai éva, a további főbb szerepekben tomanek nándor, csákányi lászló, márton andrás, bitskey tiber és pécsi ildikó lépett színpadra./mti/

bb. 79. kiro gligorov látogatása az egyesült izzóban

t jf/gk/1e/11 La

1968. április 26.

kiro gligorov, a jugoszláv szövetségi végrehajtó tanács elnöke pénteken délelőtt folytatta tárgyalásait a parlamentben, majd délután ellátogatott az egyesült izzóba.

/folyt. köv./

19.07/11

- 53 -

bb. 79./ kiro gligorov ... folyt./ il

kisérletében volt györgy gyula kohó- és gépipari miniszterhelyettes, marjai józsef, hazánk belgrád- és geza tikvicki jugoszláviai budapesti nagykövete, a vendégeket dienes béla vezérigazgató, selyem andrás, az üzemi pártbizottság titkára, horváth páál műszaki igazgató és az egyesült izzó más vezetői fogadták. dienes béla ismertette a nagymultu gyár történetét, majd kiro gligorov megtekintette a fénycső-, a lámpa-, a rádiócső- és a félvezetőgyártó üzemeket./mti/

bb. 80. gáspár margit „az állam én vagyok,, című vígjátékának bemutatója a veszprémi színházban

vid fm/tné/ká/il la

1968. április 26.

a veszprémi petőfi színházban pénteken bemutatták gáspár margit „az állam én vagyok,, című kétrészes vígjátékát. a darab horváth jenő rendezésében került színre./mti/

bb. 81. hong ha guan főezredes

t pr/ta/za/il la

1968. április 26.

a koreai népi demokratikus köztársaság katonai, tengerészeti és légügyi attaséja pénteken koktélt adott. bemutatták azt a dokumentumfilmet, amely a pueblo-üggye L kapcsolatosan az amerikai agresszió újabb tényeit tárja a világ elé. a koktélon ott volt a honvédelmi minisztérium több vezető beosztású munkatársa, a tábornoki kar számos tagja, valamint a budapesti diplomáciai képviselők katonai attaséi./mti/

bb. 82. időjárásjelentés

tné/il la

1968. április 26.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este 19 órakor:

a nappali felmelegedés keleten is gyengül.

várható időjárás szombat estig: időnkint felhősödés, egy-két helyen átfutó esővel, esetleg zivattal. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél. a nappali felmelegedés keleten is gyengül. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton északnyugaton 15-20, máshol 20-25 fok között./mti/

19. 30/11

- 54 -

bb. 83. vándorzászló-átadási ünnepségek

ö sz-ki-nbj-vid-cs/tné/gy/la

1968. április 26.

pénteken számos fővárosi és vidéki üzem, vállalat rendezett ünnepséget abból az alkalomból, hogy 1967. évi jó munkájuk alapján elnyerték a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját.

a dunai vasmű művelődési házában pénteken tartott ünnepségen résztvett focs jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke. az ünnepségen a gyár dolgozóin kívül ott voltak a magyar vas- és acélipari egyesülés és vállalatainak vezetői, továbbá a vasmű csehszlovák testvérüzeme, a keletiszlovákiai vasmű képviselői, majersky pavol beruházási igazgató vezetésével. megjelent a zászlóátadási ünnepségen herczeg károly, az mszmp fejér megyei bizottságának első titkára és dr. tapolczai jenő, a megyei tanács vb elnöke, a központi bizottság tagjai, dr. kocsis józsef kohó- és gépipari miniszterhelyettes, valamint a város és a gyár számos vezetője.

borovszki ambrus vezérigazgató ünnepi beszédében ismertette a vasmű kollektívájának múlt évi eredményeit. ezután dr. kocsis józsef a kohó- és gépipari miniszter nevében köszönetet mondott a vasmű dolgozóinak kiváló helytállásukért.

focs jenő, a kormány elnöke, rövid beszéd kíséretében adta át a gyár dolgozóinak a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját.

az ünnepség után focs jenő megtekintette a gyáróriás üzemelt. a gyárlátogatás után az mti tudósítójának a következőket mondta:

- most az ünnepi alkalomból csak elismeréssel szólhatok az itt élő és dolgozó emberek becsületes munkájáról, múlt évi és az idei eredményeiről. a gyárlátogatás során magam is meggyőződtem a dunaujvárosiak munkasikereiről, helytállásáról, amelyek nagy része van abban, hogy a dunai vasmű ez év végéig már visszafizeti mindazt, amit az építés kezdete óta a népgazdaság ráfordított

/folyt. köv./

- 55 -

WV

bb. 83. /vándorzászló... 1. folyt./ gy

a fővárosi 3-as számú építőipari vállalat ünnepségét a metro művelődési otthonban tartották. a vándorzászlót apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és reszei Ferenc, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke adta át forján mátyásnak, a vállalat igazgatójának. az ünnepségen Kétszer Lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese az „építőipar kiváló dolgozója”, kitüntetéseket nyújtott át.

x x x

az öt évvel ezelőtt létrejött, nyolc gyáregységgel rendelkező, 26 000 munkást foglalkoztató pamutnyomóipari vállalat megalakulása óta kétszer volt élűzem. a most elnyert vándorzászlót a mom szakasits árpád művelődési házban rendezett ünnepségen nagy józsefné könnyűipari miniszter és tóth Anna, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtitkára adta át vég lászlónak, a vállalat vezérigazgatójának. az ünnepségen nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára tolmácsolta a párt központi bizottságának üdvözlését.

x x x x

a posta rádió- és televízióműszaki igazgatóság üzemének a kitüntetett vándorzászlót dr. Ajtai Miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese és Besenyei Miklós, a postások szakszervezetének főtitkára adta át. a rádió és a televízió zavartalan adásairól, működéséről gondoskodó dolgozók nevében Becz Sándor igazgató vette át a zászlót. a magyar beruházási bank dísztermében tartott ünnepségen dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter kiváló postás dolgozókat tüntetett ki. /mti/

- 56 -

bb. 84. a láng gépgyár centenáriumi diszünnepe - kádár János a vendégek között

t sl/gk/ie/lt la

1968. április 26.

a láng gépgyár dolgozói péntek délután a fémmunkás művelődési házban diszünnepeket tartottak az üzem alapításának 100. évfordulója alkalmából. kedves vendégként, régi személyes ismerősként köszöntötték körükben kádár Jánost, az mszmp központi bizottságának első titkárát, aki a legutóbbi választások idején a láng-gyáriak jelölték országgyűlési képviselőnek. az ünnepségen részt vett Németh Károly, a politikai bizottság póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, Kónyi Gyula, a 13. kerületi pártbizottság első titkára, dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Nemeslaki Tivadar, a vasasszakaszervezet főtitkára. meghívták a gyár sok nyugdíjasát: a szocialista hazáért érdemrenddel kitüntetett veteránjaikat, továbbá az egykori vöröskatonákat, a 621 tagú láng-gyári vörös zászlóalj még életben levő tagjait.

a himnusz elhangzása után Onodi Ferenc, a gyár pártbizottságának titkára nyitotta meg az ünnepséget, majd dr. Erdősi Nándor műszaki igazgató mondott beszédet.

a százéves multat idézve méltatta a gyár dolgozóinak hazánk iparosításáért, a magyar ipar külföldi jóhírének megalapozásáért kifejtett uttörő munkáját. a láng-turbinák, diesel-motorok, gőzkazánok, élelmiszeripari berendezések és gépsorok ma már nemzetközileg elismertek. a gyár százéves történetében is a felszabadulás jelentette a fordulópontot. 1945-ben szovjet segítséggel indult meg a munka, s azóta a termelés hatszorosára növekedett. az utóbbi években a szocialista országokkal hasznos kooperációt sikerült kiépíteni, ami lehetővé tette az export jelentős növelését. a vállalat kellő időben felkészült az új gazdasági mechanizmusra, s minden feltételt megteremtett ahhoz, hogy a keresletnek megfelelő cikket gyártson magas műszaki színvonalon. a láng-gyár részt kíván venni a hazai nagy beruházásokban, elsősorban az energiaipar, a vegyipar és az élelmiszeripar fejlesztésében.

/folyt. köv./

- 57 -

bb. 83. /vándorzászló... 1. folyt./ gy

a fővárosi 3-as számú építőipari vállalat ünnepségét a metro művelődési otthonban tartották. a vándorzászlót apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és részegi Ferenc, az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöke adta át forján mátyásnak, a vállalat igazgatójának. az ünnepségen kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese az „építőipar kiváló dolgozója”, kitüntetéseket nyújtott át.

x x x

az öt évvel ezelőtt létrejött, nyolc gyáregységgel rendelkező, 26 000 munkást foglalkoztató pamutnyomóipari vállalat megalakulása óta kétszer volt élűzem. a most elnyert vándorzászlót a mom szakasits árpád művelődési házban rendezett ünnepségen nagy józsefné könnyűipari miniszter és tóth anna, a textilipari dolgozók szakszervezetének főtítkára adta át vég lászlónak, a vállalat vezérigazgatójának. az ünnepségen nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság títkára tolmácsolta a párt központi bizottságának üdvözlését.

x x x x

a posta rádió- és televízióműszaki igazgatóság üzemének a kitüntető vándorzászlót dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese és besenyei miklós, a postások szakszervezetének főtítkára adta át. a rádió és a televízió zavartalan adásairól, működéséről gondoskodó dolgozók nevében beczi sándor igazgató vette át a zászlót. a magyar beruházási bank dísztermében tartott ünnepségen dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter kiváló postás dolgozókat tüntetett ki. /mti/

- 56 -

bb. 84. a láng gépgyár centenáriumi diszünnepe - kádár jános a vendégek között

t sl/gk/ie/it la

1968. április 26.

a láng gépgyár dolgozói péntek délután a fémmunkás művelődési házban diszünnepeget tartottak az üzem alapításának 100. évfordulója alkalmából. kedves vendégként, régi személyes ismerősként köszöntötték körükben kádár jánost, az mszmp központi bizottságának első títkarát, aki a legutóbbi választások idején a láng-gyáriak jelölték országgyűlési képviselőnek. az ünnepségen részt vett németh károly, a politikai bizottság póttagja, a budapesti pártbizottság első títkára, kónyi gyula, a 13. kerületi pártbizottság első títkára, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter, nemeslaki tivadar, a vasasszakszervezet főtítkára. meghívták a gyár sok nyugdíjasát: a szocialista hazáért érdemrenddel kitüntetett veteránjaikat, továbbá az egykori vöröskatonákat, a 621 tagú láng-gyári vörös zászlóalj még életben levő tagjait.

a himnusz elhangzása után onodi ferenc, a gyár pártbizottságának títkára nyitotta meg az ünnepséget, majd dr. erdős nándor műszaki igazgató mondott beszédet.

a százéves multat idézve méltatta a gyár dolgozóinak hazánk iparosításáért, a magyar ipar külföldi jóhírének meg-alapozásáért kifejtett uttörő munkáját. a láng-turbinák, diesel-motorok, gőzkazánok, élelmiszeripari berendezések és gépsorok ma már nemzetközileg elismertek. a gyár százéves történetében is a felszabadulás jelentette a fordulópontot. 1945-ben szovjet segítséggel indult meg a munka, s azóta a termelés hatszorosa növekedett. az utóbbi években a szocialista országokkal hasznos kooperációt sikerült kiépíteni, ami lehetővé tette az export jelentős növelését. a vállalat kellő időben felkészült az új gazdasági mechanizmusra, s minden feltételt megteremtett ahhoz, hogy a keresletnek megfelelő cikket gyártson magas műszaki színvonalon. a láng-gyár részt kíván venni a hazai nagy beruházásokban, elsősorban az energiaipar, a vegyipar és az élelmiszeripar fejlesztésében.

/folyt. köv./

- 57 -

bb. 84. / a Láng-gépgyár.....1. folyt./ gy

az előadó arról is szólt, hogy a gyár munkássága mindig számottevő tényezője volt a magyar munkásmozgalomnak. már a 19. század munkásszervezeteiben jelen voltak a láng-gyáriak, a tanácsköztársaság idején külön láng-gyári munkásszázalaj harcolt a vörös hadsereg sorai között. a gyárnak most is önálló munkásör-százada van. a láng-gyáriak kollektívája továbbra is minden területen a legjobbak között akar dolgozni a szocialista társadalom felépítéséért.

ezután kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára emelkedett szóásra. a központi bizottság nevében üdvözölte az Ünnepségek résztvevőit s a gyár egész kollektíváját. a 100 év eredményeiről és harcairól megemlékezve szólt a láng-gyári munkások helytállásáról, sikereiről. beszélt a gyár alapítójáról, láng lászlóról is, aki maradandót alkotott.

- a gyár története alapítása óta elválaszthatatlan a kézi és az értelmiségi dolgozók munkájától - mondta. - a láng-gyáriak már a tőkés időkben is helytálltak a társadalmi haladásért vívott harcban, tevékenységük összeforrott az egész magyar munkásosztályéval, amely méltónak bizonyult, hogy a társadalom vezető ereje legyen. az elmúlt huszonhárom év eredményei, küzdelmei bebizonyították, hogy a munkásosztály érett a vezetésre.

- a jelenlevők nagy része voltaképpen személyes ismerőse egymásnak - folytatta. - együtt dolgoztak a romok eltakarításán, később a munkáshatalom megteremtésén, majd megvédésén.

a termelő munkában elért sikereket méltatva hangsúlyozta, hogy miközben mind nagyobb eredményeket érnek el az emberek a gazdasági munkában, gondolkodásmódjuk, képzettségük, műveltségük is formálódik. ezután utalt a gazdasági reformmal kapcsolatos feladatokra, s végezetül megegyezően gratulált a jubiláló gyár valamennyi dolgozójának, s külön azoknak, akik kiemelkedő munkájukért kitüntetéset, jutalmat kaptak.

kádár jános nagy tetszéssel fogadott beszéde után dr. horgos gyula és nemeslaki tivadar a múlt évi munka jutalmaként átnyújtotta az élűzem kitüntetéset dr. erdösi nándornak, a láng gépgyár műszaki igazgatójának.

az Ünnepségek hivatalos része az internacionáléval ért véget. /mt1/

a szerkesztőségek figyelmébe!

gy/La

mai bb. 1. sz. hírlinkhöz /eczel györgy előadása/ a következő javításokat adjuk:

a csillag utáni bekezdés 4. sorában a szöveg helyesen:

„..... foglalkozott, s annak konzekvenciáival a kulturális.....

az 1. folytatás 3. sorának végén az általános szót kérjük idézőjelbe fenni.

az 1. folytatás 3. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: „..... képesek megfogalmazni álláspontjukat.,,

az 1. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 7. sorától a bekezdés végéig a szöveg a következő:

„..... töltött el. ezzel együtt kifejezésre jutott a pártközvéleménynek az a kívánsága, hogy sajátítsuk el teoretikus tevékenységének értékeit, de ha valamiben nem értünk vele egyet, vitázzunk nézeteivel.,,

a 2. folytatás első bekezdésének 2. sorától a szöveg helyesen:

„..... jelenlegi szakasza és az 1956 előtti időszak között, gazdasági strukturánk jelenlegi állapota s az azt megelőző struktúra között egyoldalúan a törésre teszi a hangsúlyt, s nem világítja meg kellően a folytonosságot.,,

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított 8. sorban a szöveg helyesen:

„..... az években, amikor a személyi kultusz.....

/folyt. köv./

20.40/gy

- 59 -

Me

a szerkesztőségek..... 1. folyt./ gy

a 2. folytatás 1. bekezdése után - a következő bekezdés elé - a következő mondatot kérjük beírni:

„a szovjetunió története is a kontinuitásról beszél, arról a fejlődésről, amelynek eredményeiről, távlatairól maga Lukács elvtárs is oly szépen szólott. ez a folytonosság tette lehetővé, ha u g y tetszik.....”

ugyanennek a bekezdésnek utolsó előtti sorában a szöveg helyesen:

„..... a kontinuitásról és szakadásról hangoztatott.....”

a 2. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 3. sorában a szöveg helyesen:

„..... ennek tisztázása -, hogy esztéták szerint.....”

a 3. folytatás első sora helyesen a következő:

„ezen vitázzanak a szakemberek. itt ezuttal arra a.....”

ugyanennek a folytatásnak a 12. sorától a szöveg helyesen:

„..... önzetlen lelkesedése és életének feláldozása azonosul a...”

a 15.-16. sorában a szöveg helyesen:

„..... amely ne tartalmazná a sztálini korszakkal való.....”

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított 6. sorban a szöveg helyesen:

„..... értelmezése. összefüggő feladatok.....”

a 4. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 5. sorában a szöveg helyesen:

„..... és nemzeti felelősség tudatunkat, ha a.....”

10.45/11

a szerkesztőségek.... 2. folyt./ gy

a 4. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 2. sorában a szöveg helyesen:

„..... egy nemzeti presztizsvédelem vélt.....”

a 4. folytatás utolsó bekezdésének 6. sorában a szöveg helyesen:

„.... a magyar nép, hanem a cseh, a szlovák, a román, a szerb.....”

az 5. folytatás 4. sorának végétől /... élő ártalmait./ a szöveg kimarad a 2. bekezdés 4. sorának közepéig /.... az agresszív nacionalizmust./ a szöveg tehát így hangzik:

.... tovább élő ártalmait.
szocializmust építő társadalmunkban, népi.....”

ugyancsak az 5. folytatáson az utolsó bekezdés 13. sorának végétől /... ismerete nélkül./ a szöveget a bekezdés végéig kérjük törölni. helyette - új bekezdésben - a következő szöveg használandó:

„ert követően aczél györgy a haladó és a szocialista magyar kultúra egységéről és arról beszélt, hogy a határainkon túl élő magyarság feladata - őrizve és ápolva saját nemzeti kultúráját - építeni és erősíteni a szocialista társadalmat. nemzeti kultúrájuk ápolása közös gondunk.,,

a 6. folytatás 2.-3. sorában a szöveg helyesen:

„..... azonosak a korábbiakkal. kulturális.....”

ugyanebben a folytatásban a 3. bekezdés utolsó mondatát / emlékezzünk vissza... ideológiai munka menetét./ kérjük törölni.

21²²

fr

61

a szerkesztőségek.... 3. folyt./ 09

a 7. folytatás 1. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:

„.... károsan befolyásolja egyesek gondolkodását,,

a következő bekezdés 6. sorának elején a szöveg helyesen:

„.... mint csak napi....,

a 8. folytatás első két mondatát / a központi bizottság...
- jelentőségét is./ kérjük törölni.

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított 5. sortól a szöveg helyesen:

„... törvényei szerint. de szakítani kell azzal....,

a 9. folytatás utolsó előtti bekezdése 2. sorának végétől a szöveg helyesen:

„... politikánkban is. abból, hogy el akarjuk kerülni az el-
sietés....,

a 10. folytatás 1. sorától a szöveg helyesen:

„... de ez nem mindig egyszerűen ideológiai probléma. sajnos

a jó művek létrejöttéhez hozzá tartozik - bizonyos fokig - a
gyengék megléte is,,

/mti/

..-

- 62 -

212 f - Vége -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 150-490, 250-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1968. április 26.

embargo: 20.00 óráig!!!

bb. 47. Ülést tartott az elnöki tanács

t bc/sr/e bs

1968. április 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. az elnöki tanács hozzájárult, hogy a budapesti orvostudományi egyetemen 5, a debreceni orvostudományi egyetemen 4, a szegedi orvostudományi egyetemen 1 orvost, valamint a józsef attila tudomány egyetemen 1 jogászt és 1 tanárt, a budapesti műszaki egyetemen 1 villamosmérnököt, végül az eötvös Loránd tudományegyetemen 1 fizikust „sub auspiciis rei publicae popularis,„ kitüntetéses doktorrá avassák. a magyar népköztársaság címerével ékesített aranygyűrűk átadására, illetőleg a kitüntetéses doktorráavatásokra a budapesti, a debreceni és a szegedi egyetemek ünnepélyes tanácsülésén kerül sor.

az elnöki tanács az igazságügyminiszter előterjesztése alapján egyéni kegyelmi ügyekben döntött.

végül egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

..-

15.40/e

- 1 -

kb

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h í r e k

1968. április 27.

bb. 1. Buda jobb vizellátásáért: májustól működik a budá-
ujlaki gyorsító

1 hbj/tr/ic/il la

1968. április 27.

Buda egy része, békásmegyerről, két, egyenként 800 milliméter átmérőjű főnyomóvezetéken kapja az ivóvizet, csúcsfogyasztás idején napi 100 000 köbmétert. a budai negyvidékazonban a nagy nyári melegekben ennél többet igényel. a békásmegyeri kutakból a mostaninál több vizet nyerhetnek, de a nyomóvezetéken nem tud többet továbbítani. ezért született meg az az elgondolás, hogy a meglévő két nyomóvezetéken meggyorsítják a víz áramlását, s így napi 100 000 köbméter helyett 150 000 köbmétert kaphatunk. ebből a célból buda-ujlakon olyan szivattyuegységeket telepítettek, amely szinte „szívja”, a csövekből a vizet és a főnyomóvezetékek nagyobb igénybevétele nélkül adja tovább a hálózatnak. ezekben a napokban tartották meg a próbaüzemet, a berendezés kitűnően működött, s ha az igények megkövetelik, májusban már üzemszerűen működhet a budá-ujlaki gyorsító./mti/

bb. 2. befejeződött ybl ervin hagyatékának leltározása

a vid fm/sk/ká/il la

1968. április 27.

a székesfehérvári istván király múzeum munkatársai befejezték ybl ervin, a neves művészettörténész hagyatékának leltározását. eszerint 98 festmény és grafika, 75 szobor és szobrászati mű, valamint 129 iparművészeti tárgy került a múzeum birtokába.

/folyt. köv./

ME